

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Možnosti optimalizace daňové zátěže u konkrétní organizace

Bc. Nikola Strnadová

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Nikola Strnadová

Hospodářská politika a správa

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Možnosti optimalizace daňové zátěže u konkrétní organizace

Název anglicky

Possibilities of the Tax Optimization at the Particular Company

Cíle práce

Cílem práce bude vytvoření návrhu na optimalizaci daňové zátěže u konkrétní organizace.

Metodika

Teoretická část bude řešena na základě prostudované odborné literatury a právních předpisů vztahujících se k problematice. V praktické části práce budou navrženy úpravy, které povedou k daňové optimalizaci společnosti tak, aby byla snížena daňová zátěž společnosti.

Doporučený rozsah práce

60 až 80 stran

Klíčová slova

Daně, daňová zátěž, optimalizace, daňová povinnost, společnost, daň z příjmů

Doporučené zdroje informací

- ČESKO. DAŇOVÉ ZÁKONY. *Daň silniční 2016 ; Daň z nemovitých věcí : velká novela zákona o dani z nemovitých věcí od 1.1.2016 ; Daň z nabytí nemovitých věcí : redakční uzávěrka k 1.1.2016.* Ostrava: Sagit, 2016. ISBN 978-80-7488-140-4.
- ČESKO. ZÁKONY ATD. *Účetnictví podnikatelů 2017 : novelizovaný zákon od 1.1. 2017 ; Audit : redakční uzávěrka k 9.1. 2017.* Ostrava: Sagit, 2017. ISBN 978-80-7488-206-7.
- DUŠEK, J. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech : snadno a rychle.* Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1882-8.
- CHALUPA, R. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2012 : úvod do soustavy účetnictví, dlouhodobý majetek mimo finanční majetek, zásoby, cenné papíry, finanční majetek, zúčtovací vztahy, vlastní kapitál, dlouhodobé závazky, úvěry, odložená daň a rezervy, náklady a výnosy, účetní závěrka, účetní a daňová soustava, mezinárodní standardy účetního výkaznictví, mezinárodní účetní standardy.* Olomouc: Anag, 2012. ISBN 978-80-7263-726-3.
- JANHUBA, M. – MÍKOVÁ, M. – ROUBÍČKOVÁ, J. – ZELENKA, V. *Finanční účetnictví : obecné otázky.* V Praze: C.H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-614-2.
- RYNEŠ, P. *Podvojné účetnictví a účetní závěrka : průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2016.* Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7263-994-6.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavel Štáfek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 27. 2. 2022prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2022doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 01. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci „Možnosti optimalizace daňové zátěže u konkrétní organizace“ vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze, dne 31. 3. 2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Pavlu Štáfkovi, Ph.D. za odborné vedení této diplomové práce, jeho ochotu, praktické postřehy a čas, který mi při psaní této práce věnoval.

Dále bych ráda poděkovala Ing. Janě Aschenbrennerové za poskytnutí podkladů, informací a konzultací, které napomohly k vypracování praktické části této práce.

Možnosti optimalizace daňové zátěže u konkrétní organizace

Abstrakt

Diplomová práce „Možnosti optimalizace daňové zátěže u konkrétní organizace“ zkoumá daňová břemena společnosti Atelier Stodola, s.r.o., vliv jejich zatížení na ekonomickou situaci organizace a možnostmi optimalizace těchto břemen.

V teoretické části se práce zabývá základními pojmy, skladbou daňové soustavy, popisem jednotlivých daňových povinností a možnostmi optimalizace daňové zátěže. Práce posléze přechází do praktické části úvodem věnovaným popisem společnosti a daním, které tato účetní jednotka řeší. V rámci optimalizace jednotlivých daňových oblastí je zhodnocena situace společnosti a následně navrhнуто řešení, které vede ke snížení daňového zatížení společnosti.

Klíčová slova: daně, daňová zátěž, optimalizace, daňová povinnost, společnost, daň z příjmů, obchodní společnost, nárok na odpočet, výsledek hospodaření

Possibilities of the tax optimization at the particular company

Abstract

The diploma thesis „Possibilities of Optimizing the Tax Burden at a Specific Organization“ examines the tax burden at company Atelier Stodola, s.r.o., the impact of its amount on the economic situation of the organization and the possibilities of these burdens optimization.

At theoretical part the thesis deals with the basic terms, the composition of the tax system, a description of individual tax obligations and the possibilities of the tax burden optimization. The thesis then moves on to the practical part with an introduction to the company description and the taxes that this entity solves. As part of the optimization of individual tax areas, the company's situation is evaluated. The result is a solution proposal that reduces the company's burden.

Keywords: taxes, tax burden, optimization, tax liability, corporation, income tax, company, entitled to deduct, profit/loss

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce	11
2.2	Metodika	11
3	Teoretická východiska	13
3.1	Daňová soustava.....	13
	Základní pojmy	14
3.1.1	Přímé daně	15
	Daně z příjmů	15
	Majetkové daně	19
	Daň z hazardních her	20
3.1.2	Nepřímé daně	20
	Daň z přidané hodnoty.....	21
	Energetické daně	22
	Spotřební daně	22
3.2	Snížení daňového břemene	22
3.2.1	Setkání postoje veřejného a soukromého sektoru v otázce výběru daní...	22
3.2.2	Způsoby snížení daňového břemena	23
3.3	Daňová optimalizace	26
3.3.1	Volba metody odpisování, případně přerušení odpisů v rámci zdaňovacího období.	26
3.3.2	Volba metody optimalizace pomocí daňové ztráty.....	29
3.3.3	Zaměstnanci, slevy na dani, benefity pro zaměstnance	29
4	Praktická část	32
4.1	Představení účetní jednotky - právní forma společnosti	32
4.2	Specifikace podnikání, historie a současnost podniku	32
4.3	Zhodnocení aktuálního stavu účetní jednotky.....	34
4.3.1	Daň z příjmů právnických osob	34
4.3.2	Odvodové povinnosti z příjmů zaměstnanců.....	37
4.3.3	DPH	39
4.3.4	Daň z nemovitých věcí	43
4.3.5	Silniční daň	43
4.3.6	Zhodnocení celkové situace společnosti	43
4.4	Možnosti optimalizace	48
4.4.1	TAX Planning, Avoidance.....	48

4.4.2	Modelace vybraných optimalizací	53
5	Výsledky a diskuse	57
5.1	Implementace optimalizace.....	57
5.1	Návrh na zlepšení situace společnosti	58
6	Závěr.....	62
7	Seznam použitých zdrojů	64
8	Přílohy	69

1 Úvod

Daně jsou nedílnou součástí běžného života. Občané je pocitují při každém nákupu, výplatě čisté mzdy, nebo spotřebovávání veřejných statků. I podnikatelé odvádějí svůj díl do veřejných rozpočtů. Jelikož daně tvoří jeden z největších příjmů do státního rozpočtu a také většinou nejbolestivější výdajovou položkou daňových poplatníků, jsou často předmětem takzvané daňové optimalizace.

Využití daňových úlev, bonusů, mezer v zákonech a jiných výhod je považováno obecnou veřejností za rádoby nekalé praktiky. Bezpochyby jsou některé výhody využity nesprávným způsobem, avšak v případě vhodného využití vedou k motivaci daňových poplatníků v jejich činnosti, znalosti zákonů a všeobecném přehledu v rámci ekonomiky a jejich podnikání.

Nad daňovou optimalizací je vhodné přemýšlet neustále, a to díky stále se vyvíjejícím se zákonům, před počátkem nového účetního roku, v jeho průběhu i v rámci roční účetní závěrky společnosti. Možnosti daňových úlev a výhod v rámci nově upravujících nebo platných zákonů je potřeba řešit okamžitě a nejlépe zvažovat různé možnosti ještě před jejich platností.

Vzhledem k charakteru práce řešení daňové optimalizace ex post se práce zaměřuje spíše na zhodnocení daňové zátěže a možnosti nevyužitých daňových úlev v již uplynulém roce 2019 a navrhoje tak možné daňové úspory v rámci tohoto roku a doporučuje způsob využití daňových výhod do dalších let.

Pro modelaci daňové optimalizace byla vybrána účetní jednotka Atelier Stodola, s.r.o., která obchoduje pod značkou Café Jednorožec, je jedním z nejoblíbenějších hráčů mezi kavárnami ve městě Klatovy. Vyhlášený podnik se dostal do podvědomí zákazníků hlavně prvotřídními domácími produkty a moderním přístupem k přípravě kávových nápojů.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je vytvořit návrh na optimalizaci daňové zátěže napříč daněmi, které provázejí činnost konkrétní společnosti. Modelací daňové optimalizace tato práce navrhuje způsob, jak v rámci zákonů a příslušné legislativy ušetřit společnosti na daňové zátěži, případně nachází způsob, jak může společnost efektivněji využívat možnosti daňových bonusů a odpočtu v rámci podnikání. Dílčím cílem, kterým se práce zabývá, je také kompletní zhodnocení situace daňové zátěže společnosti a kalkulace jednotlivých daňových povinností po druzích jednotlivých daní.

2.2 Metodika

Teoretická část je úvodem řešena jako charakteristika daňového systému a jednotlivých druhů daní, definuje daňové pojmy, zkratky a klíčová slova. Dále charakterizuje veškeré daně a jejich následný rozbor, jež se převážně vztahuje k vybranému podniku a jeho specifikům.

Veškeré postupy jsou zpracovány na základě českých účetních standardů, daňového řádu a daňových zákonů, kde je přesně vymezeno, jakým způsobem je při optimalizaci postupováno a to vždy v rámci zákona.

Úvodem praktické části je představena konkrétní společnost, její právní forma a oblast podnikání. Po představení společnosti se práce zaměří na aktuální stav této účetní jednotky. K dispozici jsou podklady účetní závěrky za rok 2019. Pomocí těchto podkladů došlo ke zhodnocení aktuální situace společnosti a výše jejích daňových břemen napříč společností. Díky rozboru daňových břemen a účetních výstupů společnosti bude vytvořen model, kterým by se při využití možností vycházejících z legislativy dokázalo snížit daňové břemeno.

Na základě výše zmíněných rozborů daňové zatíženosti lze zjistit, kde se dá využít různých možností optimalizace a nalézt tak výhodnější pozici pro odvod daně. Vše se přitom řídí zákony a platnými vyhláškami, které určují celý průběh daňové optimalizace společnosti. Po zjištění možností daňové úlevy se tyto teorie aplikují do modelové simulace, kterou by mohla být aplikována na společnost v případě zájmu o úlevu na daňových odvodech.

Na základě této modelové simulace práce závěrem hodnotí možnosti, které vyvstaly z modelace optimalizace. Navrhuje a konzultuje možnosti využití daňových úspor pro další roky trvání společnosti. S majitelkou společnosti byla konzultována diplomová práce během celého času jejího zpracování, díky čemuž byly výsledky práce s majitelkou rozebrány a případná snížení daňové zátěže budou v budoucím období aplikována na tuto účetní jednotku.

3 Teoretická východiska

V rámci uskupení jakéhokoli společenství se již historicky objevují společenské potřeby, jako jsou například: zajištění veřejného osvětlení, stavba pozemních komunikací, vojenská ochrana nebo školství. K financování těchto potřeb slouží veřejný rozpočet, který je naplňován finančními prostředky, jejichž největší částí jsou daňové příjmy.

Každé právnické osoby, jako zástupce soukromého sektoru, podnikající na území České republiky, se dotýká problematika odvodů daní v rámci daňové soustavy a dalších plateb do rozpočtu veřejného sektoru, které podléhají legislativě a předpisům České republiky. Platby daní lze tedy označit, jako transfer peněžních prostředků ze soukromého do veřejného sektoru k dalšímu procesu transformace ve statky a služby k uspokojování potřeb společnosti. (Široký, 2008)

3.1 Daňová soustava

Daňová soustava je často zaměňována s daňovým systémem. **Daňová soustava** představuje soubor daní a zákonů na jejich úpravu v rámci určitého územního celku. **Daňový systém** je hlubším významem, kompletním balíčkem zahrnující daňovou soustavu, právní legislativu včetně systému metod a pracovní postupů ke vztahu k daňovým subjektům, správu daní, jejich kontrolu, vyměření a vymáhání. (Široký, 2008)

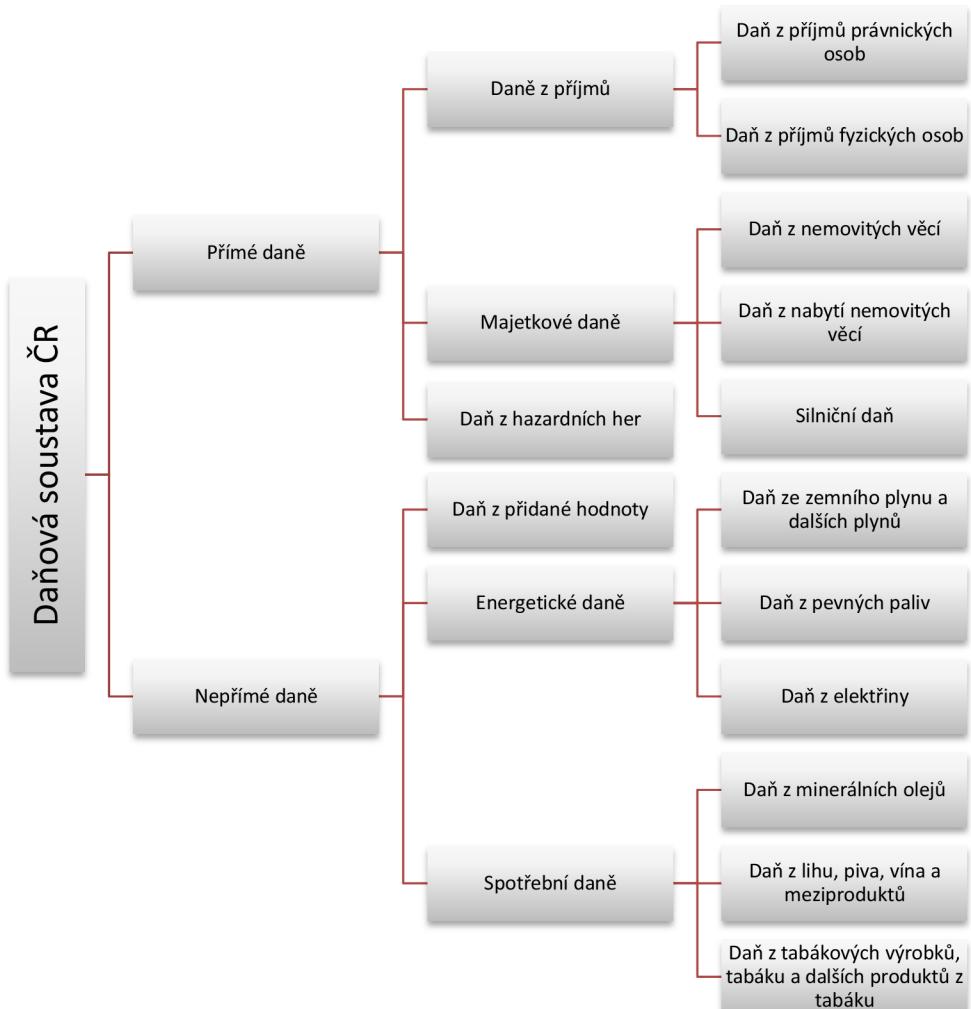
Daň, jakožto povinná, zákonem uložená platba, která plyně do veřejného rozpočtu, je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová, takto slouží k financování veřejných statků. Tyto statky spotřebovávají členové společnosti at' už vědomě, či nevědomě.

Nenávratná = úhradou daně subjektu nevzniká nárok na získání statku ve stejné hodnotě, jako byla hodnota uhrazené daně. Při poskytování veřejných statků nelze přesně určit, kolik z veřejného statku jde na uspokojení potřeby poplatníků, kteří uhradili do veřejného rozpočtu různé výše daní ze svých důchodů.

Neekvivalentní = nelze určit adekvátní ekvivalent za vybranou daň v podobě přesně určitelného veřejného statku.

Neúčelová = subjekt, od kterého je daň inkasována nemůže ovlivnit, na který veřejný statek bude tento konkrétní příjem státu použit. (Vančurová, a další, 2018)
 Členění daňové soustavy je zobrazeno v obrázku číslo 1.

Obrázek 1 Daňová soustava platná k 1. 1. 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Základní pojmy

Pro lepší orientaci v rámci daňových problematik je potřeba rozebrat základní pojmy, které se v rámci daní objevují a jsou definovány dle zákona číslo 280/2009 Sb. § 20 daňového řádu.

Daňový subjekt je fyzická, nebo právnická osoba, která má povinnost odvést, nebo zaplatit vypočtenou daň.

Poplatníkem je každý daňový subjekt, jehož příjem, činnost nebo majetek je zdaněn.

Daňový subjekt, který daň sraženou, nebo vybranou od poplatníků hradí – odvádí příslušnému správci daně pod vlastní majetkovou odpovědností, se nazývá **plátce daně**.

Předmětem daně je majetek, příjem, činnost nebo plnění, ze které se určuje daň.

Sazba daně je určena v % výši, jež se liší dle druhu, z daňového základu.

Sazba daně a předmět daně jsou blíže specifikovány v jednotlivých odstavcích práce, zaměřených druhům daní. (Zákon daňový řád, 2020)

3.1.1 Přímé daně

Přímé daně jsou pociťovány poplatníky více než daně nepřímé. Jedná se o daně, které se nejlépe přizpůsobují platební schopnosti jednotlivých subjektů. Působí také motivačně. Jako například u daně z příjmů - při příliš vysokém zdanění, nebude subjekt nabízet svou pracovní sílu na trhu práce, jelikož při vysokém zdanění mu příliš mnoho důchodu nezbyde. Bude se tedy věnovat spíše činnostem, které ho budou naplňovat více. (Vančurová, a další, 2018)

U přímých daní je daňový subjekt plátce a zároveň poplatník. Znamená to, že daňový subjekt ze svých příjmů, činností, nebo majetku vypočte a odvede daň příslušnému správci daně. (Vančurová, a další, 2018)

Daně z příjmů

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je jednou z nejvýznamnějších daní v rámci daňového systému České republiky. Této dani podléhají všechny právnické osoby, včetně zvoleného daňového subjektu a další osoby dle § 17 odst. 1 zákona 586/1992 Sb., o daních

z příjmů¹, jejichž příjmy jsou předmětem daně dle § 18 odst. 1, případně není-li stanoveno jinak v odst. 2 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“)².

Pro stanovení výše daňové povinnosti, je potřeba sestavit základ daně. K tomu jsou potřeba data z účetnictví daňového subjektu dle § 23 odst. 2, zákona 586/1992 Sb., ZDP, resp. výsledek hospodaření před zdaněním za zdaňovací období vybrané společnosti. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Základ daně pro výpočet daně z příjmů právnických osob, které jsou účetní jednotkou, se odvozuje od účetního výsledku hospodaření v rámci zdaňovacího období společnosti. Zjednodušeně řečeno se jedná o rozdíl výnosů a nákladů. Tento výsledek hospodaření se pak dále snižuje o specifické odpočty a slevy na dani. (Vančurová, a další, 2018)

Tabulka 1 Zjednodušené schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob

Výpočet daně z příjmů právnických osob	
Výnosy účtová třída 6	+
Náklady účtová třída 5 (bez účtové skupiny 59)	-
Výsledek hospodaření před splatnou daní a odloženou daní (ř. 10)	=
Položky zvyšující základ daně (dále jen „ZD“) (ř. 30, ř. 40)	+
Rozdíl daňových a účetních odpisů (ř. 150)	+/-
Položky snižující ZD základ daně (ř. 112, ř. 160, ř. 162)	-
Základ daně před odečitatelnými položkami	=
Daňová ztráta z minulých let	-
Dary	-
Základ daně zaokrouhlený na celé tisíce korun (dále jen „Kč“) dolů	=
Sazba daně z příjmů právnických osob	* 19 %
Daň z příjmů právnických osob před slevami	=
Slevy na dani	-
Zaplacené zálohy	-
Zbývá doplatit (+ nedoplatek/ - přeplatek)	=

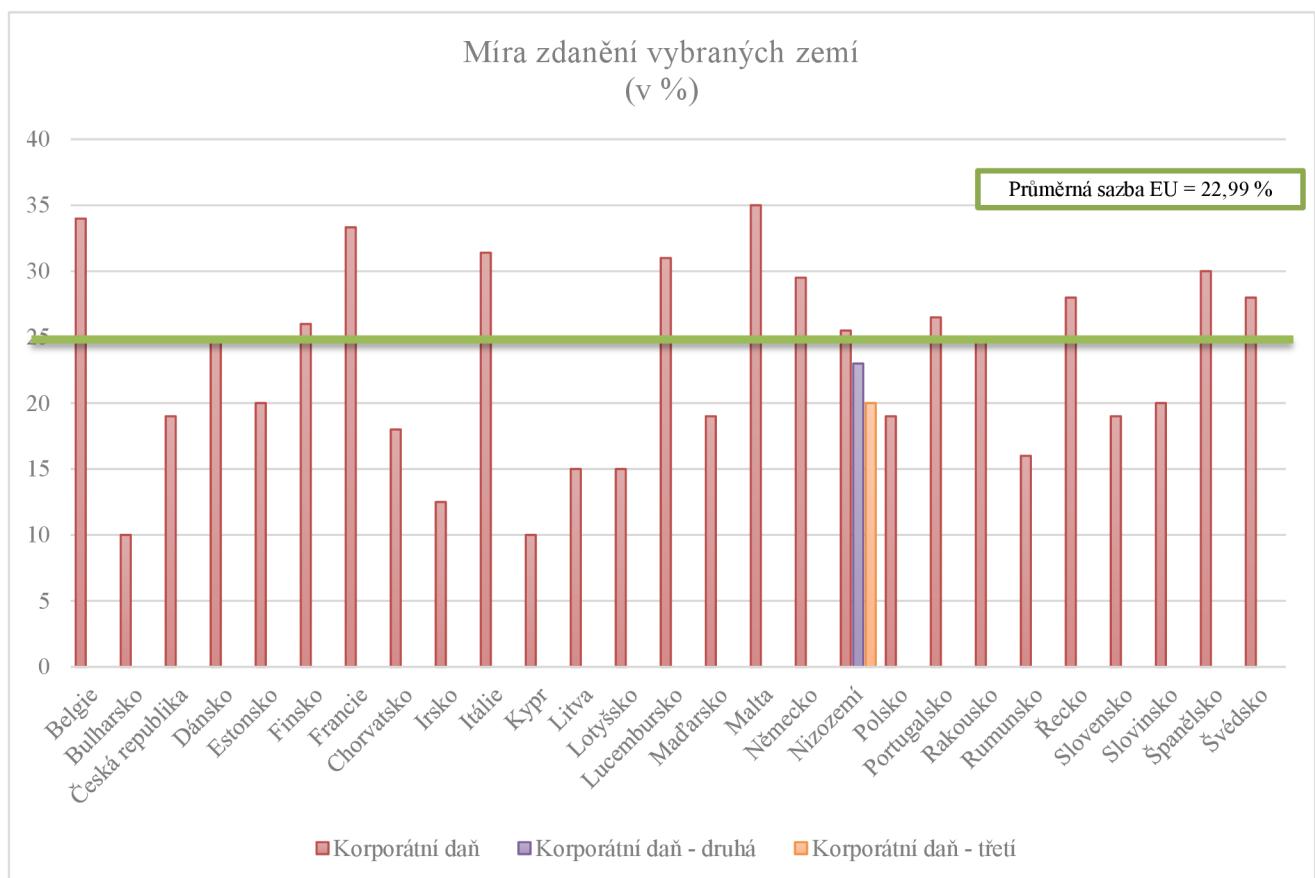
Zdroj: vlastní zpracování dle (Dušek, 2007) a (Vančurová, a další, 2018)

¹ § 17 odst. 1 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů pojednává o poplatnících daně z příjmů právnických osob jsou a) osoby právnické, b) organizační složky státu, c) podílové fondy dle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, d) podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, e) fond penzijní společnosti, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí fond obhospodařovaný penzijní společností dle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření, f) svěřenecký fond dle občanského zákoníku, g) jednotka, která podle právního řádu státu, podle kterého je založena nebo zřízena, poplatníkem, h) fond ve správě Garančního systému finančního trhu podle zákona upravujícího ozdravné postupy a řešení krize na finančním trhu.

² Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li dále stanoveno jinak.

Míra zdanění korporátní daní je v různých zemích rozdílná. Niže je zobrazena míra zdanění v jednotlivých státech Evropské unie (dále jen „EU“), členy Evropského hospodářského prostoru (dále jen „EHP“), Švýcarska a Černé hory. (Česká účetní kancelář, 2021)

Graf 1 Míra zdanění vybraných zemí

Zdroj: vlastní zpracování dle dat (Česká účetní kancelář, 2021)

*Lotyšsko rozpětí je uvedeno zdanění v rozpětí 2-15 %, Švýcarsko rozpětí 10,7-25 %.

U grafu číslo 1 je patrné, že jednotlivé daně jsou u většiny států v rozmezí 15 až 30 %. Česká republika je tedy v rámci zdanění pod průměrnou sazbou z těchto vybraných států. Sazba daně z příjmů právnických osob je v České republice 19 %. Průměrná sazba korporátní daně v rámci vybraných států je v základní sazbě 22,5 %, snížená sazba 22 % a druhá snížená 20 %.

Průměrná sazba korporátní daně zemí v Evropské unii je vyobrazena zelenou přímkou. Česká republika je o 3,99 % pod hranicí průměrné sazby korporátních daní zemí Evropské unie.

Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob se skládá z několika dílčích základů daně, které jsou specifikovány dle § 3 zákona číslo 586/1992 Sb. ZDP. Předmět dle § 3 zákona číslo 586/1992 Sb. ZDP zahrnuté v dani z příjmů fyzických osob jsou příjmy ze závislé činnosti, neboli mzdové ohodnocení, dle § 6 zákona číslo 586/1992 Sb. ZDP³, příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 zákona číslo 586/1992 Sb. ZDP⁴, příjmy z kapitálového majetku dle § 8 zákona číslo 586/1992 Sb. ZDP⁵, příjmy z nájmu dle § 9 zákona číslo 586/1992 Sb. ZDP⁶ a konečně ostatní zdanitelné příjmy dle § 10 zákona číslo 586/1992 Sb. ZDP⁷.

Sazba daně z příjmů fyzických osob je 15 % ze základu daně, který je zaokrouhlen na celá sta Kč dolů dle § 16 zákona číslo 586/1993 Sb. ZDP. V případě, že fyzická osoba překročí 48 násobek průměrné mzdy, zvyšuje se zdanění základu, který je nad rámec této částky o 7 %. Toto navýšení je upraveno § 16a zákonem číslo 586/1992 Sb. ZDP o solidárním zvýšení daně. Celkové zdanění pak bude cinit 15 % do dosažení 48násobku průměrné hrubé mzdy a následně 22 %⁸ z jakékoli částky přesahující tuto hranici. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

³ Nejčastěji plnění v podobě příjmů z pracovně právního, služebního, členského nebo obdobného poměru, funkčního požitků, příjmy za práci, jako členové družstev, společníků ve společnostech s ručením omezeným, komanditních společnostech, odměny členů orgánů právnických osob, likvidátorů aj.

⁴ Dle § 7 odst. 1) ZDP se jedná převážně o příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živnostenského podnikání, příjmy z jiného podnikání neuvedeného dříve, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění, podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

⁵ Příjmy z kapitálového majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 odst. 1 nebo § 7 odst. 1 písm. d), jako podíly na zisku, výnosy z vkladů, úroky, výhry, výnosy z jednorázových vkladů dávky z penzijního pojištění se státním příspěvkem, úroky z poskytnutých úvěrů a zápujček aj.

⁶ Příjmy z nájmu neuvedených v §6 až § 8 ZDP. Příjmy z nájmů nemovitých věcí nebo bytů a movitých věcí kromě přiležitostného nájmu podle §10 ZDP.

⁷ Příjmy mimo § 6 až 9 ZDP jednorázové, jedná se o nahodilé příjmy, které nemají opakovací charakter jako třeba loterie, jednorázové příjmy z převodu nemovitých věcí, cenných papírů, podílových listů aj.

⁸ Od 1. 1. 2022 je nahrazeno solidární zvýšení daně dvěma sazbami daně a to přímo v § 16 zákona číslo 586/1993 Sb. ZDP. Sazba je rozlišena dosažením hranice 48 násobku průměrné hrubé mzdy. Do dosažení této hodnoty je sazba zdanění 15 % a nad hranici 48násobku průměrné hrubé mzdy je sazba daně 23 %. (Marková, 2022)

Majetkové daně

Majetkové daně jsou další skupinou přímých daní. Tyto daně vycházejí z nabytí, užívání ale i pronájmu majetku.

Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí upravuje zákon č. 338/1992 Sb. Zákona České národní rady o dani z nemovitých věcí. Tento zákon má dvě dílčí části, kterými jsou **daň z pozemků** a **daň ze staveb a jednotek**.

Základem **daně z pozemků**, resp. ze zemědělské půdy, ze stavebních a ostatních pozemků je výměra v m², která je u zemědělské půdy ještě násobená průměrnou cenou půdy.

Předmětem **daně ze staveb a jednotek**, které se nachází na území České republiky, jsou zdanitelné stavby dokončené a užívané (budova, inženýrská stavba) a zdanitelné jednotky dokončené a užívané. Základem pro výpočet daně z nemovitých věcí u zdanitelné stavby je výměra zastavěné⁹ plochy v m² dle stavu na počátku roku.

Do daně z nemovitých věcí zásadně zasahují i obce, které obecně závaznými vyhláškami upravují místní koeficienty pro výpočet této daně.

Daň z nabytí nemovitých věcí

Tato daň byla ke dni 26. 9. 2020 zrušena prostřednictvím zákona č. 386/2020 Sb., o daních z nabytí nemovitých věcí. Jednalo se o jednorázovou daň, která se vypočítávala 4 % ze základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč nahoru. Základem daně byla hodnota nemovitosti, u které došlo k prodeji. Zpravidla kupující hradil tuto daň s podáním daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí nejpozději do 3 měsíců následujících po měsíci, ve kterém došlo ke vkladu vlastnického práva v katastru nemovitostí. Daň z nabytí nemovitých věcí se nevztahovala na dědictví a dary. (Pelc, 2016)

Silniční daň

Všechna silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, která jsou registrována a provozována v České republice a jsou použita k podnikání dle § 2 zákona č. 16/1993 Sb. Zákona České národní rady o dani silniční, jsou předmětem silniční daně. Vozidla a přípojná

⁹ Zastavěnou plochou se rozumí dle § 10 zákona č. 338/1992 Sb. Zákona České národní rady o dani z nemovitých věcí nadzemní podlahová plocha zdanitelné stavby.

vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny jsou používána poplatníkem daně z příjmů právnických nebo fyzických osob k výdělečné činnosti s výjimkou používání vozidel k veřejně prospěšným činnostem.

Základ daně je vypočten pomocí částky určené pro danou velikost zdvihového objemu motoru a počtu náprav. Sazby pro výpočet daně silniční jsou uvedeny v § 6 zákona č. 16/1993 Sb. Zákona České národní rady o dani silniční. Automobily na elektrický pohon jsou mimo dalších výjimek od silniční daně osvobozeny dle § 3 písm. f) odstavce 1) zákona č. 16/1993 Sb. Zákona České národní rady o dani silniční. Dle § 6 odstavce 6) zákona č. 16/1993 Sb. Zákona České národní rady o dani silniční se pak snižuje sazba daně dle data registrace vozidla. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Daň z hazardních her

Provozovatelé hazardních her na území ČR platí daň z hazardních her, která je upravena zákonem č. 186, 187 a souhrnná novela č. 188/2016 Sb. o dani z hazardních her. Tato daň se vztahuje na provozy loterií, kursových sázek, totalizátorových her, bing, technických her, živých her, tombol a turnajů malého rozsahu. Na těchto činnostech může vznikat závislost, a proto je jejich zdanění rozděleno dle míry tohoto rizika. Sazby daně dle § 4 zákona č. 187/2016 Sb. zákona o dani z hazardních her jsou 35 % pro dílčí základ daně z loterií, 23 % pro dílčí základ daně z kurzových sázek, 23 % pro dílčí základ daně z totalizátorových her, 23 % pro dílčí základ daně z bing, 35 % pro dílčí základ daně z technických her, 23 % pro dílčí základ daně z živých her, 23 % pro dílčí základ daně z tombol a 23 % pro dílčí základ daně z turnajů malého rozsahu. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

3.1.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně, nebo také daně ze spotřeby jsou daně, které jsou zahrnuty v cenách zboží a služeb. Každý daňový subjekt tedy tyto daně pocituje v cenách potravin, benzínu nebo alkoholu. Nepřímé daně jsou tedy běžnou součástí života jakékoli právnické nebo fyzické osoby.

V případě nepřímých daní není přesně možné jednoznačně určit plátce daně, který vypočtenou daň odvede příslušnému správci daně. Zpravidla se jedná o dopředu neznámého

konečného spotřebitele. Poplatník je poté jakýkoli spotřebitel, který nakoupí zboží, či službu, která je předmětem daně ze spotřeby. Daň sice padne na bedra spotřebitele, který jí uhradí, avšak fakticky ji správci daně odvede obchodník, který předmět daně spotřebiteli prodal.

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) je všeobecná daň ze spotřeby upravená zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen ZDPH). Jedná se o univerzální daň a podléhá jí většina zboží, poskytování služeb a zboží z dovozu ze zemí mimo Evropskou unii. V případě, že je fyzická, nebo právnická osoba, která vykonává ekonomické činnosti, registrována k DPH, odvádí DPH ze svých obchodů na výstupu, tedy DPH ze zboží a služeb, které poskytuje svým odběratelům. Tato osoba si může nárokovat daně na vstupu od dodavatelů, kteří jsou jako on plátci DPH a jejich služby, nebo zboží podléhají zdanění touto daní. DPH na vstupu si posléze vykáže v daňovém přiznání k dani z přidané hodnoty, jako nárok na odpočet, kde se odečte od daňové povinnosti plynoucí z výstupu daňového subjektu. Osoba registrovaná k DPH je plátcem daně z přidané hodnoty. Definice plátcovství jsou upraveny v § 6 ZDPH. Jedná se o osoby, které za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců překročí 1 000 000 Kč¹⁰. Tyto osoby jsou plátci od prvního dne následujícího druhého měsíce po překročení obratu¹¹ DPH a přihlášku musejí podat nejpozději do 15. dne v měsíci po překročení obratu.

Mimo klasické plátce DPH jsou v rámci zákona o dani z přidané hodnoty definovány také identifikované osoby. Identifikovaná osoba je upravena pomocí § 6g ZDPH. Jedná se o „hybrid“ mezi plátcem a neplátcem DPH. Identifikovaná osoba se chová v tuzemsku jako neplátce DPH. Registraci k identifikované osobě totiž musí provést na základě přijetí, nebo poskytnutí služby do zahraničí, dodání zboží s instalací a montáží nebo dodáním zboží soustavami, či sítěmi. V případě, že neplátce DPH poskytne službu osobě povinné k dani v registrovaném státě EU, nebo ve třetí zemi, je nutno, aby se registroval k identifikované osobě a oznámil tak, že osoba poskytnula tuto službu

¹⁰ S výjimkou osob, které poskytují plnění, která nejsou předmětem daně nebo osoby, které poskytují osvobozená plnění bez nároku na odpočet.

¹¹ Obrat DPH je stanoven v § 4a ZDPH. Obratem se rozumí úplata/úplaty (zdanitelná plnění, plnění osvobozená od daně, avšak s nárokem na odpočet, případně osvobozená plnění, která jsou doprovázena plněními, která předmětem daně jsou), které osoba povinná k dani, uskutečnila v tuzemsku. Úplata za dlouhodobý majetek, která není běžnou ekonomicky výdělečnou činností společnosti, se nepočítá jako překročení obratu pro povinnou registraci k DPH.

mimo Českou republiku. V případě přijetí služby (ze zahraničí nebo států EU) musí identifikovaná osoba odvést daň na vstupu. V případě plátce by si osoba povinná k dani DPH opět nárokovala, výsledná povinnost by tedy byla 0 Kč. Identifikovaná osoba takovou možnost nemá a tak je potřeba daňovou povinnost státu uhradit.

Základní sazba DPH je 21 %, první snížená 15 % a druhá snížená 10 %.

(Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020), (Müllerová, a další, 2016)

Energetické daně

Dodávky zemního plynu, pevných paliv a elektřiny jsou zatíženy energetickou daní. Tato daň má plnit funkci ochrany životního prostředí ze spotřeby energií koncovými spotřebiteli. Relativně nové daně z energií nabyla účinnosti k počátku roku 2008, a to přijetím zákona č. 261/2007 Sb. o stabilizaci veřejných rozpočtů, kde jsou popsány v části čtyřicáté páté až čtyřicáté sedmé. K úpravě této legislativy došlo v České republice na základě předpisů Evropské unie, která klade důraz na ochranu životního prostředí a do budoucna toto téma nabýde na vyšším významu. (Vančurová, a další, 2018)

Spotřební daně

Daně spotřební jsou velmi významnou položkou příjmů do státního rozpočtu. V případě těchto daní se jedná o cílené zdanění spotřeby určité skupiny produktů. Stát si od uvalení spotřebních daní na úzkou skupinu produktů, které negativně ovlivňují zdravotní stav občanů a životní prostředí, slibuje regulaci jejich spotřeby. Do této zdaňovací skupiny patří daň z minerálních olejů, lihu, piva, vína a meziproduktů z nich, daň z tabákových výrobků, tabáku a dalších produktů z něj. Spotřební daně jsou upraveny dle zákona č. 353/2003 Sb. Zákona o spotřebních daních. (Vančurová, a další, 2018)

3.2 Snížení daňového břemene

3.2.1 Setkání postoje veřejného a soukromého sektoru v otázce výběru daní

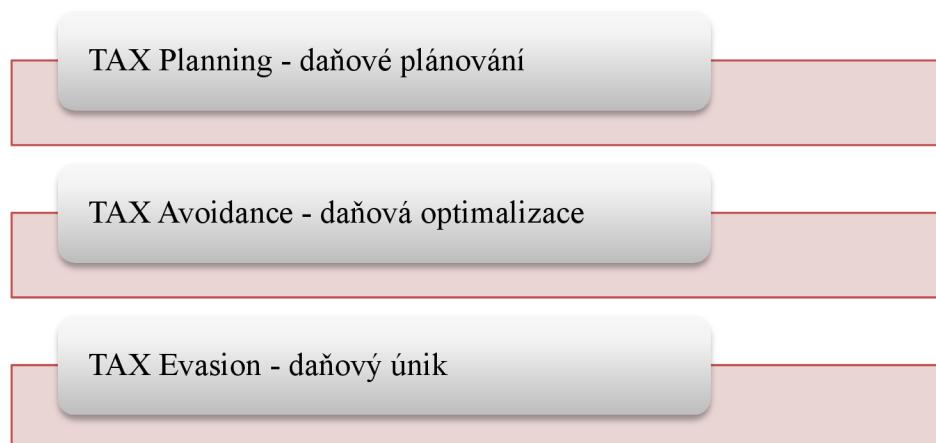
Setkání veřejného a soukromého sektoru přichází v momentu výběru daní. Ačkoli jsou státu k dispozici krátkodobé možnosti naplnění veřejného rozpočtu jinak, než výběrem

daní ze soukromého sektoru (zadlužením, tiskem peněz, nebo prodejem veřejných statků), není tento postup žádoucí. Stát by měl maximalizovat svůj příjem formou výběru požadovaných daní od soukromých subjektů v takové míře, aby uspokojil minimálně hodnotu veřejných výdajů a snižoval veřejný dluh. Ze strany soukromého sektoru se však platba daní setkává s patřičnou vlnou odporu, jelikož soukromý sektor nesezdává rovinu kvality nabízených veřejných statků s mírou zdanění svých příjmů. (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

3.2.2 Způsoby snížení daňového břemena

Způsoby snížení daňového břemene lze kategorizovat do tří základních bodů. Kategorizace bodů snížení daňového břemene je uvedeno v obrázku číslo 2.

Obrázek 2 Snížení daňového břemene

Zdroj: vlastní zpracování dle literatury (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

TAX Planning

Jedná se o legální nepřímo cílenou aktivitu v rámci snižování daňového břemene daňového subjektu. Daňový subjekt se daňovým pravidlům přizpůsobí a zorganizuje své aktivity tak, aby jeho výsledky byly v čase a dle stanovených zákonů daňově co nejvýhodnější. (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

V rámci daňové povinnosti si může daňový subjekt pomocí například plánováním odpisů, a to **využitím zrychlených odpisů** u dlouhodobých majetků a jejich souborů.

Během období prosperity se může naskyttnout varianta **uplatnění daňové ztráty z minulých let**. Daňové ztráty mohou být uplatněny až za 5 zdaňovacích období zpětně. (Ryneš, 2016)

Žádosti o vrácení přeplatků z daňových účtů subjektu u správce daně jsou jednou z forem optimalizace odvodu daňové povinnosti. Příkladem může být v rámci pravidelného podávání přiznání k DPH (dále jen „DaP k DPH), uplatnění nároků na odpočet z vysokých přijatých faktur v rámci jednotlivých období tak, aby byly odpočty využity proti vykázaným daňovým povinnostem z vystavených faktur. Odpočet je však možný nejdříve k datu vystavení přijaté faktury. Další optimalizací úhrady daňových povinností je podávání žádostí o vratky, nebo zápočty přeplatků na daních z příjmů právnických, nebo fyzických osob, případně dalších účtech daňového subjektu. (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

Využití investičních pobídek a výhod z rádných plnění povinností z nich planoucích. V rámci investičních pobídek je velmi na místě dodržování podmínek zákonem stanovených k jejímu získání. Předpokládá se, že žadatel je srozuměn s podmínkami získání a bude je svědomitě plnit. V rámci investiční pobídky pak může držitel uplatnit slevu na dani dle § 35b odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů^{12a} je oprávněn zvolit si, ve kterém roce a zda vůbec slevu na dani uplatní či nikoli. Možnosti uplatnění slevy jsou upraveny ve výše zmíněném zákoně taktéž. Investiční pobídky upravuje zákon č. 72/2000 Sb. o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách).

Daňový subjekt si také může v rámci své ekonomické činnosti pohlídat smlouvy o zamezení dvojího zdanění s jednotlivými státy a **využít výhody** plynoucí z těchto smluv **u srážkové daně vybírané ve státě zdroje příjmu**, případně využít **zápočet daně uhrazené v zahraničí, nebo uplatnit metodu vynětí, případně osvobození vymezených druhů příjmu** dle výše zmíněných smluv o zamezení dvojího zdanění nebo místních zákonů. (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

¹² „Sleva na dani nesmí v jednotlivých zdaňovacích obdobích překročit míru veřejné podpory podle zákona upravujícího investiční pobídky vztaženou k dosud skutečně vynaloženým způsobilým nákladům a současně nemůže v celkovém souhrnu s dalšími formami investiční pobídky překročit maximální výši veřejné podpory stanovenou rozhodnutím podle zákona upravujícího investiční pobídky.“ (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

TAX Avoidance

TAX Avoidance, v překladu, daňová optimalizace je agresivní verze necíleného daňového plánování. Subjekt se stále chová v mezích zákona, avšak využívá prostoru a skulin v systémech, které mu nebyly v prvé řadě cíleny. Daňový subjekt pak může čerpat výhody ze systému daňových úlev a slev na dani, které mu nebyly původně určeny, nebo se zdržuje činností, které jsou předmětem daně. Tento subjekt se ale nedopustil žádného prohřešku, protože jedná stále v rámci zákonem vymezených hranic, které mu byly pomyslně nalajnovány. (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

Příklad daňové optimalizace může být možnost **vkladu finančních prostředků** do společnosti akcionářem. V rámci běžných postupů by akcionář mohl vložit příplatek základního kapitálu. Avšak v rámci optimalizace akcionář do dceřiné společnosti vloží finanční prostředky formou úvěru. Společnost tak vypočtené úroky z úvěru uplatní, jako náklad, což povede ke snížení daňového základu. Vypočtená daň z příjmu právnických osob bude tedy nižší. (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

TAX Evasion

Mimo daňové plánování a daňovou optimalizaci je zde také daňový únik. Daňový únik, na rozdíl od výše zmíněných, již nekalkuluje ani s daňovým plánováním, ani se skulinami v daňových pravidlech a zákonech. Nachází se mimo daňovou etiku a ustálená pravidla, která dokonce svým jednáním porušuje. V jednání Tax Evasion je vidět zlý úmysl a neponechává žádné místo pro oprávněné jednání daňového subjektu. (Mellinkoff, 1992)

Příkladem mohou být nepodaná přiznání k dani z příjmů právnických, nebo fyzických osob v rádných termínech, padělání dokumentů, uplatnění odpočtu na DPH u plnění, při kterých nárok nevzniká apod.

Je zřejmé, že v tomto případě daňový subjekt jedná proti ustáleným zvyklostem a je v přímém konfliktu se zákony a to nejen daňovými, ale také trestními a správními. (Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny, 2013)

3.3 Daňová optimalizace

Ačkoli je účelem většiny podnikatelských subjektů dosažení zisku, není vždy hlavním cílem tento zisk maximalizovat. S vysokým ziskem se totiž pojí také vysoké odvody do veřejných rozpočtů. K myšlence snížení daňové povinnosti, nebo také daňové optimalizace přicházejí plátci daní zcela přirozeně. (Macháček, 2002)

Daňová optimalizace je částečně nastíněna výše v rámci TAX Avoidance, avšak aby mohl daňový subjekt řádně využít veškerých prostředků k daňové optimalizaci, musí vzít v potaz i daňové plánování. (Hnátek, 2019)

Mezi zákonnémi způsoby daňové optimalizace a daňového plánování jsou:

- volba metody odpisování, případně přerušení odpisů v rámci zdaňovacího období,
- volba metody optimalizace pomocí daňové ztraty,
- zaměstnanci, slevy na dani, benefits pro zaměstnance. (Hnátek, 2018)

3.3.1 Volba metody odpisování, případně přerušení odpisů v rámci zdaňovacího období.

V rámci § 24 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je uvedeno, že odpisy tvoří nedílnou součást daňově uznatelných nákladů. Odpis, který je předmětem daňově uznatelného nákladu je spjat s majetkem, který slouží k dosahování, nebo udržování zdanitelného příjmu společnosti. Tento majetek je posléze klasifikován do odpisové skupiny z hlediska jeho charakteru a případně vstupní ceny, pokud společnost odpisuje i drobný majetek,¹³ a zvolí se způsob odpisování. (Hnátek, 2018)

¹³ Od roku 2021 dochází k posunu hranice vstupní ceny dlouhodobého hmotného majetku ze 40 000,- Kč na 80 000,- Kč, a to zákonem č. 609/2020 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony. Hranici vstupní ceny drobného majetku a jeho zaražení do evidence stanovuje účetní jednotka sama, dle interní směrnice společnosti.

Tabulka 2 Odpisové skupiny

Odpisová skupina	Minimální doba odpisování	Příklady majetku
1	3 roky	Počítač, kancelářská technika, telefony, tablety
2	5 let	Automobily, traktory, nábytek
3	10 let	Kotle, klimatizační jednotky, trezory
4	20 let	Budovy ze dřeva, plastů, věže a stožáry
5	30 let	Většina budov, kromě budov ze 4 a 6 skupiny
6	50 let	Administrativní budovy, hotely, obchody

Zdroj: zpracováno dle (Hnátek, 2018)

Daňovému subjektu je umožněno odpisovat majetek dvěma způsoby:

- odpisování **rovnoměrné** dle § 31 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- **zrychlené odpisování** dle § 32 zákona č. 586/1992 Sb., zákona o dani z příjmů.

Rovnoměrné odpisování

Tabulka 3 Koeficienty pro rovnoměrné odcepování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20,00	40,00	33,30
2	11,00	22,25	20,00
3	5,50	10,50	10,00
4	2,15	5,15	5,00
5	1,40	3,40	3,40
6	1,02	2,02	2,00

Zdroj: zpracováno dle (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Každá odpisová skupina má 3 druhy sazeb, ty jsou uvedeny v tabulce číslo 3. **První sazba** je užívána pro první rok odpisování, kdy je majetek zařazen do užívání. Sazba se v rámci zařazení majetku v průběhu roku nijak nemění. **Druhou sazbu** používá daňový subjekt v dalších letech odpisování, pokud s majetkem nebylo dále nakládáno (nebude provedeno technické zhodnocení). V případě, že bylo na majetku provedeno technické zhodnocení, bude použita **sazba třetí** v roce, ve kterém bylo provedeno technické zhodnocení. Poté bude opět užívána sazba druhá. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

V tabulce číslo 3 jsou uvedeny maximální možné roční sazby, které může daňový subjekt uplatnit. V případě, že majetek užívá k zajištění a udržení příjmů pouze částečně,

uplatní sazbu nižší a to poměrnou částí užitku majetku, která přispívá k ekonomické činnosti.
(Hnátek, 2018)

Rovnice 1 - Vzorec pro rovnoměrné odpisování

$$Odpis = \frac{Vstupní\ cena\ majetku * odpisová\ sazba}{100}$$

(Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Zrychlené odpisování

Tabulka 4 Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50.

Zdroj: zpracováno dle (Hnátek, 2018)

Ve výše uvedené tabulce číslo 4 jsou vypsány tři skupiny koeficientů, které slouží k výpočtu zrychlených odpisů. **První skupina koeficientů** se pro jednotlivé odpisové skupiny používají v rámci prvního roku odpisování. V tomto roce není rozhodující, v jakém měsíci byl majetek uveden do užívání. Druhá skupina koeficientů bude použita v rámci dalších období, ve kterých nedojde ke zhodnocení majetku a tak navýšení jeho vstupní ceny. V případě zvýšení vstupní ceny majetku, bude pak použita třetí skupina koeficientů, která se použije v rámci roku, ve kterém došlo k technickému zhodnocení, které bylo dokončeno a uvedeno do provozu. (Hnátek, 2018)

Rovnice 2 - Vzorec pro zrychlené odpisování v prvním období

$$Odpis\ v\ prvním\ období = \frac{Vstupní\ cena\ majetku}{Koeficient}$$

(Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Rovnice 3 - Vzorec pro zrychlené odpisování v dalších letech

$$Odpis\ v\ dalších\ letech = \frac{2 * zůstatková\ cena\ majetku}{Koeficient - počet\ let\ odepisování}$$

(Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

V rámci volby způsobu odpisování daňový subjekt uvažuje o rovnoměrnosti nákladů v rámci zdaňovacího období, ve kterém odpisy sleduje. V případě výhledu nízké daňové povinnosti nebo případné ztráty lze daňové odpisy přerušit a pokračovat v nich v dalších letech. Zbytečně tak podnikatel neprohlubuje daňovou ztrátu a lze s daňovými odpisy kalkulovat dále pak v obdobích prosperity. (Hnátek, 2018)

V případě výhledu dobrého výsledku může daňový subjekt zvolit zrychlené daňové odpisy z toho důvodu, aby uplatnil co největší daňový náklad v daném roce. V případě, že účetní jednotka uplatní zrychlené odpisy, budou v prvních letech odepsány vyšší částky, než v letech následujících s čímž musí kalkulovat do následujících let v rámci daňového plánování. V rámci daňového přiznání poté funguje princip srovnání daňových odpisů, kde daňový subjekt uplatní daňový náklad pouze v podobě zůstatkové ceny. (Hnátek, 2018)

3.3.2 Volba metody optimalizace pomocí daňové ztráty

V rámci výsledku hospodaření se společnost může ocitnout v situaci, kdy budou náklady společnosti převyšovat výnosy. Společnost se ocitne v daňové ztrátě¹⁴. V případě, že se společnost ocitne v daňové ztrátě, může si tuto ztrátu odečíst od daňových povinností v následujících letech - v období prosperity. Daňovou ztrátu si může ale i nemusí daňový subjekt odečíst od své daňové povinnosti v následujících letech, maximálně však nejvíce 5 let zpětně. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

3.3.3 Zaměstnanci, slevy na dani, benefity pro zaměstnance

V rámci daňového plánování a daňové optimalizace je potřeba přemýšlet uvnitř podniku i o svých zaměstnancích. Jestliže daňový subjekt zaměstnává pracovníky na hlavní pracovní poměr, jsou s ním spojeny i odvody na instituce zdravotních pojišťoven

¹⁴ Přesná definice daňové ztráty § 38n zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

a sociálního zabezpečení. Takový zaměstnanec tak stojí svého zaměstnavatele 1,338¹⁵ násobek své hrubé mzdy. V tomto případě je tedy na místě přemýšlet nad náročností pracovní náplně, náročnosti vzdělání, zastupitelnosti a podobně. Na pozicích, které nejsou tak náročné lze využít takzvané brigádníky, či zaměstnance, kterým v případě spokojenosti můžeme nabídnout v budoucnu hlavní pracovní poměr. Nutno podotknout že tyto pracovní poměry mají různé podmínky, které musejí být splněny, aby bylo možné tyto různé formy pracovních vztahů využít¹⁶.

V rámci využití nákladů na zaměstnance je potřeba zmínit možnost využití slev a výhod, které plynou ze zaměstnání osoby se sníženou zdravotní způsobilostí. Zaměstnavatel s počtem zaměstnanců nad 25 totiž musí ze zákona zaměstnat 4 % osob se sníženou zdravotní způsobilostí (dle zákona o zaměstnanosti § 81), nebo hradit 7 násobek¹⁷ průměrné mzdy násobený počtem zaměstnanců se sníženou zdravotní způsobilostí, které má dle zákona povinnost zaměstnat. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2021)

Zaměstnavatel pak může navíc uplatnit slevu na dani pro takového zaměstnance ve výši 60 000,- Kč (maximální sleva v případě těžšího zdravotního postižení), 18 000,- Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením¹⁸.

Benefity pro zaměstnance jsou rozhodně v dnešní době velmi žádanou položkou na trhu práce. Zaměstnavatel běžně nemá problém s poskytnutím peněžních, či nepeněžních plnění zaměstnanci, pokud je pro něj tato položka daňově účinným nákladem a na straně zaměstnance jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnost a nezahrnují se do základu sociálního a zdravotního pojištění. Takové řešení podléhá z hlediska ustanovení pod § 24 odst. 2 písm. j) bodu 5 zákona o dani z příjmů. Účinným nákladem je tedy náklad na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a odpočinek zaměstnance, který vyplývá z kolektivní smlouvy, vnitřních předpisů zaměstnavatele, pracovní, nebo jiné smlouvy, případně pokud zákon o daních z příjmů nestanoví jinak.

¹⁵ Mzdový náklad zaměstnavatele na jednu hrubou mzdu z hlavního pracovního poměru zaměstnance se skládá z hrubé mzdy = 100 %, sociálního pojištění (dále jen „SP“) hrazeného organizací 24,8 % z hrubé mzdy zaměstnance a zdravotního pojištění (dále jen „ZP“) hrazeného organizací 9 % z hrubé mzdy zaměstnance. (Šubrt, a další, 2020)

¹⁷ Prováděcí vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí – č. 815/2004 Sb. v rámci zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti, § 18.

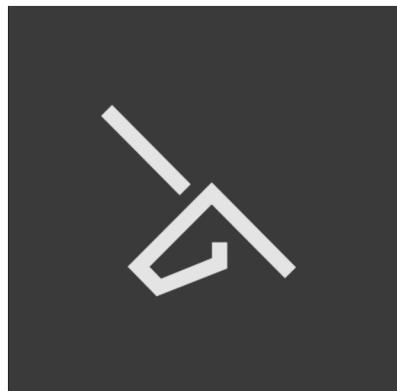
¹⁸ § 35 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Neuznatelné náklady na poskytovaná plnění zaměstnavatele zaměstnanci jsou uvedena v § 25 odst. 1 písm. h), j), k), t), zm), zn) o daních z příjmů. Jedná se například příspěvek na kulturní pořady, sportovní akce, zájezdy, knihy a obrázkové knihy, ve kterých přesahuje reklama 50 % obsahu, náklady na reprezentaci, pohoštění, alkoholické nápoje, apod. (Hnátek, 2018)

4 Praktická část

4.1 Představení účetní jednotky - právní forma společnosti

Obrázek 3 Logo společnosti

Zdroj: webová stránka kavárny Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Pro tuto práci byla zvolena mikro účetní jednotka, která je koncipována jako rodinný podnik. Podnik je zapsán jako společnost s ručením omezeným se základním kapitálem 200 000,- Kč. Základní kapitál byl zcela splacen při založení v roce 2012. Společnost sídlí v Obytcích na Klatovsku, avšak hlavní provozovna se nachází přímo v Klatovech na náměstí Míru. Prostory kavárny jsou pronajaty od Galerie U Bílého jednorožce. Kde vznikla inspirace pro pojmenování samotné kavárny „Café Jednorožec“.

Účetní jednotka podniká na trhu pohostinství, výroby potravinářských produktů, prodeje lihovin, provozování kulturních a kulturně vzdělávacích akcí a nově i ubytovacích služeb.

V pracovním poměru eviduje účetní jednotka průměrně 14 zaměstnanců, kterým vyplácí měsíční mzdu, z čehož je průměrně 5 v hlavním pracovním poměru, ostatní zaměstnanci pracují na dohodu o provedení práce, či dohody o pracovní činnosti. (eJustice, 2021)

4.2 Specifikace podnikání, historie a současnost podniku

Společnost, jejíž údaje jsou v této práci zpracovány, se jmenuje Atelier Stodola, s.r.o. Tato společnost provozuje podnik, kavárnou, v centru města Klatovy. Umělecká kavárna se jménem Café Jednorožec je v provozu již od roku 2012 pod taktovkou majitelky,

jednatelky, paní inženýrky Jany Aschenbrennerové. Majitelka si ve svém podniku zakládá na kvalitní výběrové kávě, osobním přístupu a originálních receptech nabízeného sortimentu.

Kavárna získala svou velkou oblíbenost v řadách návštěvníků hlavně v oblasti
Obrázek 4 Ukázka občerstvení

vzrůstajících trendů alternativního stravování. Bezlepkové dorty, RAW¹⁹ dezerty, bezlaktózové zákusky a další domácí produkty, které se rodí v hlavě paní jednatelky a vytvářejí v externích prostorách kavárny.

Zdroj: webová stránka kavárny Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Hlavním produktem kavárny jsou ale logicky kávové nápoje. Hlavním obchodním partnerem Café Jednorožec je Yakima Coffee, která praží různé druhy tradičních i exotických příchutí kávy, včetně espresso směsi přímo na míru a přání podniku.

Kulturní využití v kavárně je velmi bohaté. Jednorožec poskytuje zázemí pro koncerty, přednášky, prezentace, veřejná čtení, promítání, loutkohry a tematické party plné soutěží.

Podnik je pro svou jedinečnost vyhledáván i známými osobnostmi, které projíždějí městem, či hrají v místním vyhlášeném divadle. Prostory kavárny a výbornou kávu ocenili například Jan Kačer, Pavel Landovský, Zdeněk Svěrák, Tomáš Klus, nebo Lukáš Hejlík, který uvedl Jednorožce ve svém projektu - Gastromapa Lukáše Hejlíka.

Konkurenční výhodou podniku je hlavně ideální umístění kavárny, které je v samém srdci náměstí Klatov vedle známé Barokní lékárny U Bílého jednorožce. V sezonním období vystaví kavárna před své prostory zahrádku s výhledem na historické

Obrázek 5 Vnější vzhled kavárny

Zdroj: webová stránka kavárny Café Jednorožec (Jednorožec, 2021)

¹⁹ RAW (v překladu z angličtiny syrový) je způsob zpracování potravin s maximálním využitím živin a vitamínů, které obsahují potraviny. Potraviny zpracovávané postupem RAW jsou ovoce, zelenina, ořechy a tepelná úprava těchto surovin při výrobě jídel nesmí překročit 45 °C. (Karchová, 2017)

centrum, kterému dominuje Černá věž, tradiční pozdně gotická radnice a Jezuitský kostel Neposkvrněného početí Panny Marie a svatého Ignáce.

Kavárna má však ještě jednu terasu, ta se nachází ve vnitrobloku, který vybízí ke klidnému posezení a příjemné nerušené relaxaci s výhledem na drobnou zeleň, hlavně sazenic bylin, které Jednorožec zpracovává do svých limonád, čerstvých čajů a využívá na vyzdobení dezertů. (Café Jednorožec, 2021), (Aschenbrennerová, 2020-2022)

Obrázek 6 Prostory kavárny

Zdroj: webová stránka kavárny Café Jednorožec (Jednorožec, 2021)

4.3 Zhodnocení aktuálního stavu účetní jednotky

Společnost a daně

Každé právnické osoby podnikající na území České republiky se dotýká problematika odvodů daní v rámci daňové soustavy a dalších plateb do veřejných rozpočtů, které podléhají legislativě a předpisům České republiky.

Společnost Atelier Stodola není výjimkou z pravidla a jako každá právnická osoba musí i ona své povinnosti vůči státu vykázat a řádně odvést příslušným správcům daní a odvodů.

4.3.1 Daň z příjmů právnických osob

Společnost Atelier Stodola je osobou povinnou k dani. Jako taková osoba je povinna v případě kladného výsledku hospodaření odvést dan. Společnost Atelier stodola v posledních třech letech nedosáhl účetního zisku. Kladného účetního výsledku dosáhla společnost až v roce 2019 a následně také 2020. Vývoj účetního výsledku hospodaření je uveden v tabulce číslo 5.

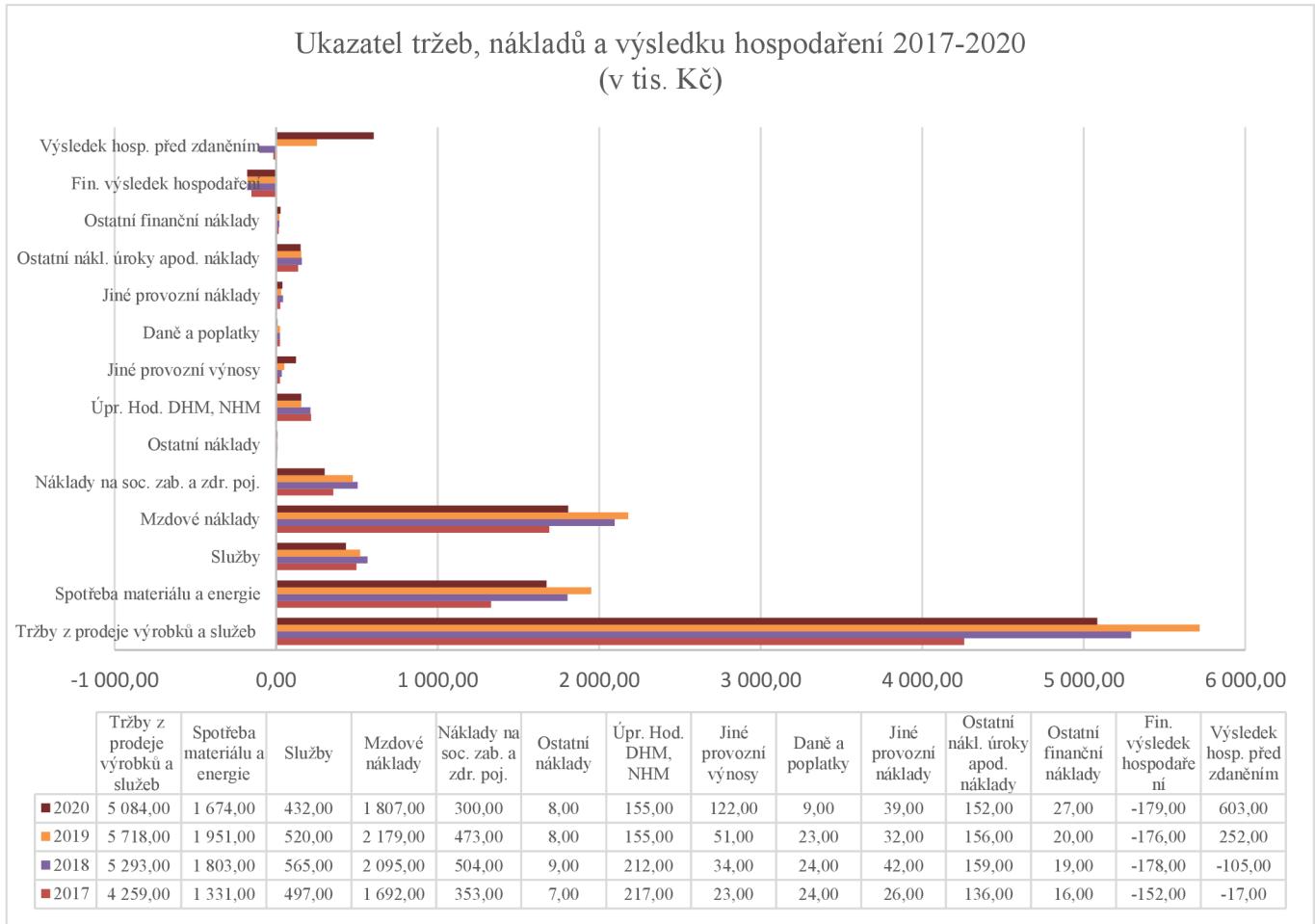
Tabulka 5 Účetního výsledku hospodaření

Účetní výsledek hospodaření (v Kč)			
2017	2018	2019	2020
-16 579,10	-105 462,80	252 248,29	603 158,18

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Z dostupných podkladů společnosti Café Jednorožec je vidět, že společnost v letech 2017 a 2018 nedosahovala účetního zisku. V roce 2019 však začala společnost prosperovat a v zisku pokračovala i v roce 2020.

Graf 2 Ukazatel tržeb, nákladů a výsledku hospodaření 2017-2020

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Jednorožec, 2021)

Z grafu číslo 2 výše je patrné, že společnosti meziročně vzrostly výnosy z prodeje výrobků a služeb z let 2017 na 2018 o 1 mil. Kč a v roce 2019 o dalších 0,5 mil Kč. To je velmi příznivá zpráva, vzhledem k tomu, že výnosy rostly stabilněji, než náklady. Rok 2020 vlivem koronavirové krize byl ovlivněn. Tržby prudce klesly, a to o výrazných 700 tis. Kč. Výnosy vzrostly pouze v oblasti ostatních provozních výnosů. Důvodem jsou dotace na provoz a příspěvky na mzdové náklady plynoucích z podpor Antivirových programů a pomocí podnikatelům.

Suma celkových nákladů z roku 2017 na rok 2018 vzrostla o 1,1 mil. Kč, a to hlavně v oblasti mzdových nákladů, kde jednatelka společnosti posílila nedostatečnou kapacitu

personálu o nové zaměstnance. Výkyv lze také pozorovat v oblasti spotřeby materiálů a energií. V rámci této oblasti je logický nárůst nákladů, vzhledem ke zvyšujícím se tržbám, musel být nakoupen materiál a suroviny na výrobu kávových nápojů a dortů do kavárny, případně zakoupení drobného majetku, který putoval na samotnou prodejnu v centru Klatov, nebo případně do výrobny. Mezi roky 2018 a 2019 došlo ke zvýšení celkových nákladů pouze o 85 tis. Kč, což je důkazem ustálení výroby, personálu a dalších pomůcek, které vedou k maximalizaci zisku společnosti. Náklady stagnují a poskytnuté zdroje jsou efektivněji využívány k dosažení lepšího výsledku hospodaření. Se stejnými zdroji byla kavárna schopna lépe hospodařit a vydělat o 0,5 mil Kč více, než v přechozím sledovaném období. Mzdové náklady se snížily v roce 2020 o necelých 300 tis. Kč, a to hlavně z důvodu omezení otevírací doby a sortimentu nabízených služeb. Na směně nebyl zapotřebí plný stav zaměstnanců jako při běžném provozu. Náklady na provoz prostor posléze s nevyužitým prostorem také poklesly.

Účetní výsledek hospodaření od roku 2017 výrazně klesl v roce 2018. Avšak v následujících letech 2019 a 2020 již drží rostoucí tendenci. Navzdory coronavirové krize a nařízením vlády o omezení provozu si kavárna vedla velmi dobře. Díky podpoře státu a pohotové reakci s výdejním okénkem se kavárna udržela v „černých číslech“. Díky částečně zavřeným prostorám mohla navíc společnost údržby strojů a zařízení kaváren provádět i během omezeného provozu. Café Jednorožec tak nepřišel o potřebnou denní tržbu. I přes omezený provoz kavárna zvládla udržet tendenci rostoucího hospodářského výsledku.

Tabulka 6 Daňový výsledek hospodaření

Daňový výsledek hospodaření (v Kč)			
2017	2018	2019	2020
329 643,00	83 258,00	347 990,00	719 560,00

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

V roce 2017 a 2018 dosáhla společnost daňového zisku, a to hlavně díky nedaňovým nákladům, které společnost vynaložila. Mezi nedaňové náklady společnosti se řadí především občerstvení neurčené k hlavní činnosti společnosti, služby – převážně zapomenuté faktury z předchozích let, na které nebyly vytvořeny dohadné položky, velkou částí nedaňových nákladů v roce 2018 jsou také neuhrané sociální a zdravotní pojištění

za rok 2018. Největší položkou nedaňových nákladů všech let, jsou nedaňové úroky z půjčky od soukromé obchodní společnosti, ve které má paní jednatelka působnost. V roce 2019 jsou nedaňové náklady v obdobné výši, pouze u neuhrazených nákladů institucím došlo ke snížení dlužného pojistného.

I přes vykazující daňový zisk v obou letech 2018 a 2019 nebyla hrazena žádná daň z důvodu uplatnění ztráty z minulých let. Zbývající daňová ztráta k odečtu je 408 140,- Kč. Údaj zbývající daňové ztráty, která je určena k možnosti uplatnění v dalších letech, je v této výši platný k 31. 12. 2019. Rok 2020 byl pro společnost také příznivý. Bylo dosaženo daňového zisku 719 560,- Kč. V tomto roce byla také uplatněna zbývající ztráta k odečtu ve výši 408 140,- Kč. Společnost poprvé ve své historii hradila daň z příjmů právnických osob a to z daňového základu po úpravě a zaokrouhlení v hodnotě 311 000,- Kč. Daň byla celkem 59 090,- Kč.

4.3.2 Odvodové povinnosti z příjmů zaměstnanců

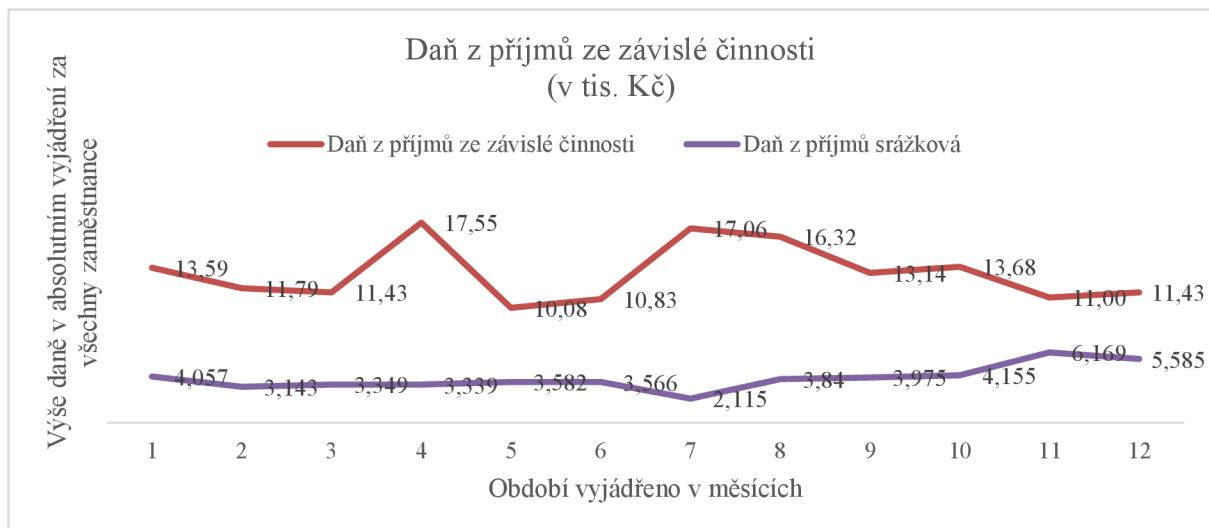
Společnost Atelier Stodola zaměstnává pět pracovníků na hlavní pracovní poměr (dále jen „HPP“) a průměrně 14 zaměstnanců na dohodu o provedení práce (dále jen „DPP“), kteří střídají na směnách kavárny.

Kromě nákladu na mzdu je potřeba vzít v úvahu i náklady na pojistné zdravotní a sociální. Z mezd v hlavním pracovním poměru totiž navíc k hrubé mzdě zaměstnance hradí zaměstnavatel také sociální a zdravotní pojištění organizace a jedná se o 33,8 % nad rámec mezd vypočtené z hrubé mzdy zaměstnance na HPP. Celkový mzdový náklad na zaměstnance v HPP tedy činí 1,338 násobek hrubé mzdy. Toto pojistné je společnost povinna odvést institucím, a to zdravotním pojišťovnám a České správě sociálního zabezpečení.

Ohledně daně z příjmů ze závislé činnosti a srážkové daně ze mzdy je společnost pouze plátcem daně a nikoli jejím poplatníkem. Ač tuto daň společnost správci daně hradí, nejedná se o daňovou povinnost subjektu Café Jednorožec, ale daňovou povinnost zaměstnance, z jehož mzdy se sráží.

Celková daňová povinnost, kterou odvedla společnost za zaměstnance na dani z příjmů ze závislé činnosti v roce 2019, byla 157 890,- Kč a na dani srážkové 46 875,- Kč.

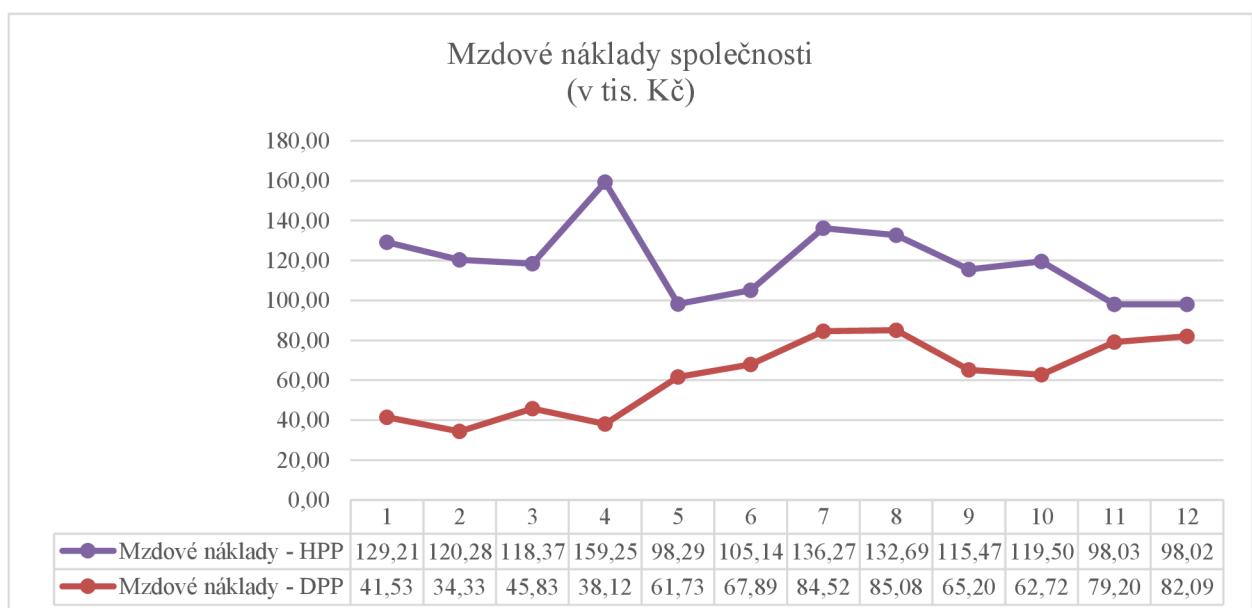
Graf 3 Daň z příjmů ze závislé činnosti za rok 2019

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Mzdové náklady hrubých mezd vynaložené na hlavní pracovní poměry zaměstnanců jsou ve sledovaném období 1 430 507,- Kč a náklady z dohod 748 234,- Kč. Náklady na mzdy jsou jednou z nejpodstatnějších položek z celkových nákladů, a to skoro 50 % z celkového podílu. Vynaložené mzdové náklady mají velkým podílem vliv na daň z příjmů právnických osob. Jakýkoli zásah do této nákladové položky výrazně ovlivní daňovou povinnost společnosti.

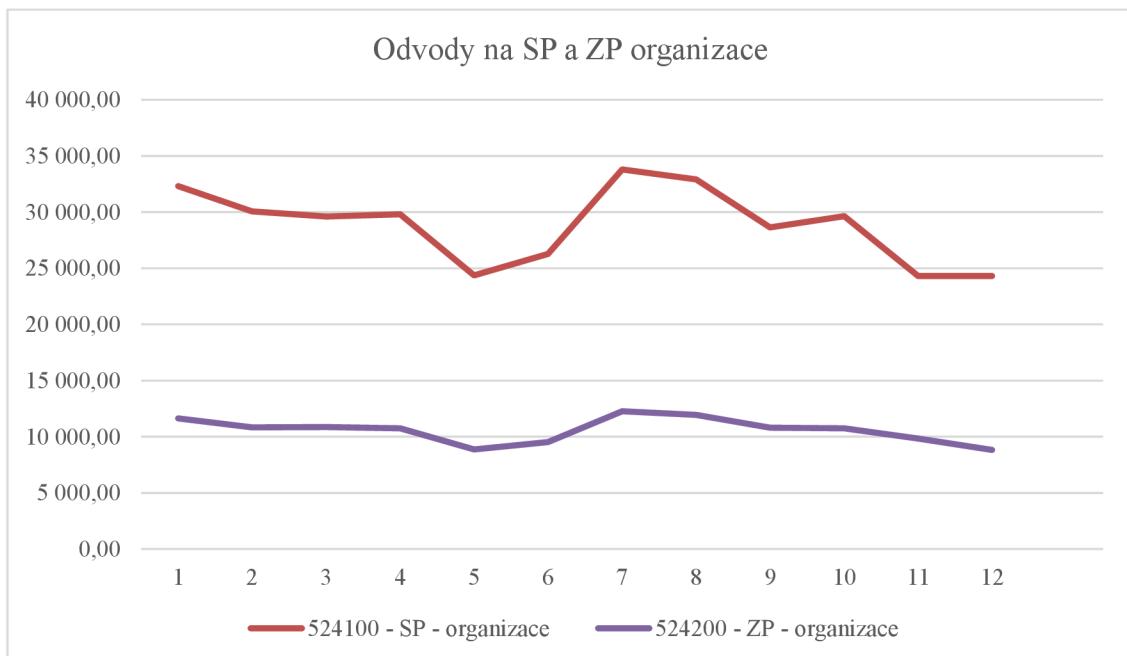
Graf 4 Mzdové náklady

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Nejpodstatnější částí pro společnost kvůli odvodové povinnosti jsou však náklady na sociální a zdravotní pojištění organizace. Odvody na sociálním pojištění hradí zaměstnavatel ve výši 24,8 % z hrubé mzdy. Na zdravotním pojištění je to pak 9 %.

Graf 5 Odvodové povinnosti společnosti za rok 2019

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

V úhrnu zaplatil Atelier Stodola 472 864,- Kč nad rámec hrubé mzdy zaměstnanců na HPP.

4.3.3 DPH

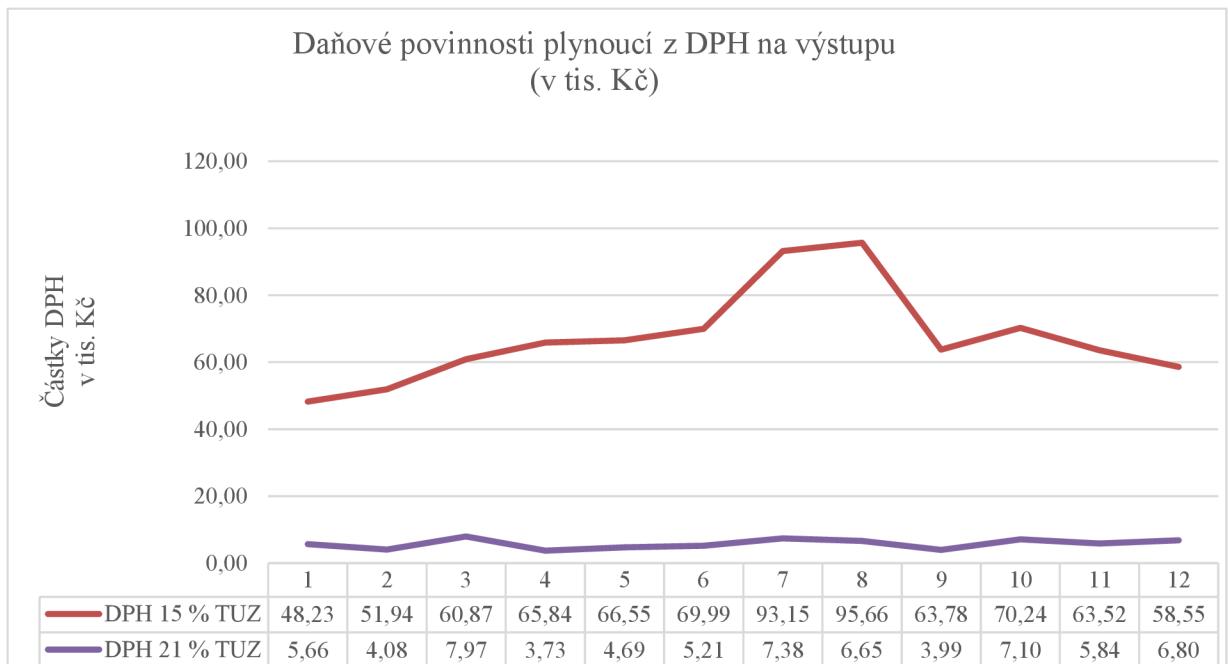
Společnost Ateliér Stodola je plátcem daně z přidané hodnoty. Měsíčně tedy podává přiznání k dani z přidané hodnoty a kontrolní hlášení, služby do zahraničí neposkytuje a nedodává tam zboží osobám povinným k dani, tudíž nepodává souhrnné hlášení.

DPH na výstupu

Sazby DPH na výstupu, které se ve společnosti Atelier Stodola používají, jsou celkem dvě. Základní sazbu 21 % společnost používá u poskytování služeb občerstvení koncovým spotřebitelům. Výrobky a zboží v sazbě 21 % jsou nabízeny v podobě alkoholických nápojů, koupených limonád a služeb převážně dalším osobám povinným

k dani v podobě cateringu na vernisážích s přídruženou obsluhou společnosti. 15 % sazba je pak u všech pochutin, domácích limonád a kávových nápojů, které společnost svým zákazníkům poskytne.

Graf 6 DPH na výstupu

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Z grafu číslo 6 je patrné, že společnost odvádí na DPH hlavně v první snížené sazbě skoro desetinásobně více, než v sazbě základní. Zvýšený odvod je zaznamenán od konce června do srpna. V těchto měsících je to zcela logické, jedná se o sezónní výkyv. V tomto období jsou s oblibou permanentně obsazeny obě terasy. Zákazníci terasy, která je umístěna přímo na náměstí, mají často v rámci své letní návštěvy možnost sledovat přímo z pohodlí oblíbené kavárny koncert na náměstí, trhy, Krále Šumavy a další z řad akcí, které v rámci programu města Klatovy přes léto konají. Leden a prosinec jsou měsíce s nejméně zatížené daňovou povinností odvodu DPH. Důvodem v lednu bývá pauza na počátku roku pro regeneraci kavárny, výmalby, ale také inventury stavu zásob a kontrola stavu majetků v kavárně i ve výrobně. Prosinec je měsícem Vánoc a Silvestra, v tomto období jsou dveře kavárny pro zákazníky otevřeny pouze vybrané dny.

Během roku 2020 došlo ke změně sazeb DPH v oblasti stravovacích služeb. Nově je v 10 % sazbě DPH jídlo a nápoje připravované a konzumované přímo v provozovně.

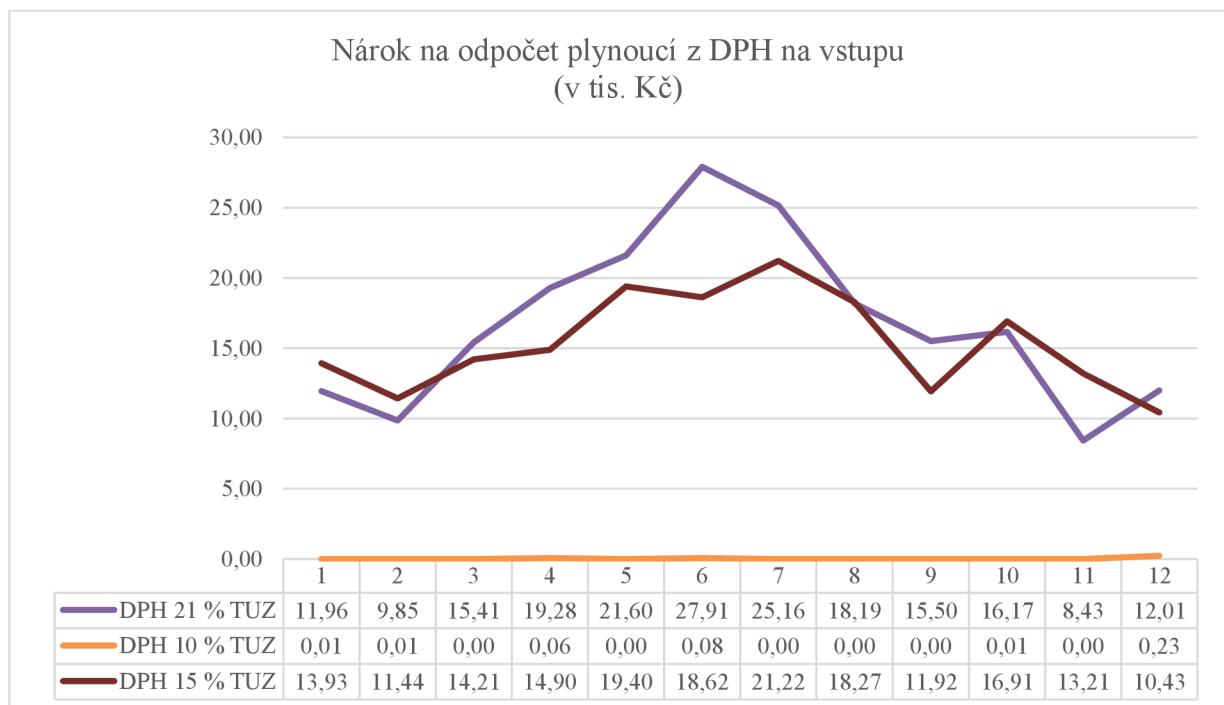
Do 15 % sazby DPH je pak zařazeno dodávání potravin, kterým je míněno podání jídla a nápojů připravovaných v kavárně, které si zákazníci vezmou s sebou mimo prostory a zahrádku kavárny.

Zajímavá situace pak nastává v případě piva. Pokud je pivo čepováno a podáno zákazníkům v prostorách podniku, bude se nacházet v sazbě 10 %, pokud bude načepováno do kelímku a odneseno mimo prostory kavárny, bude se nacházet v sazbě 15 %. V případě, že by zákazník konzumoval tento nápoj v prostorách kavárny, nebo si ho odnesl v původním obalu (lahvi, nebo plechovce), bude sazba stejná, a to 21 %²⁰

DPH na vstupu

V případě DPH na vstupu kavárna využívá kavárna všech tří sazeb, a to sazby základní 21 %, sazby první snížené 15 % i sazby druhé snížené 10 %.

Graf 7 DPH na vstupu

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

U nároku na odpočet DPH se hodnoty základní sazby a sazby snížené téměř vyrovnávají. V první snížené sazbě uplatňuje společnost DPH na vstupu převážně ze surovin

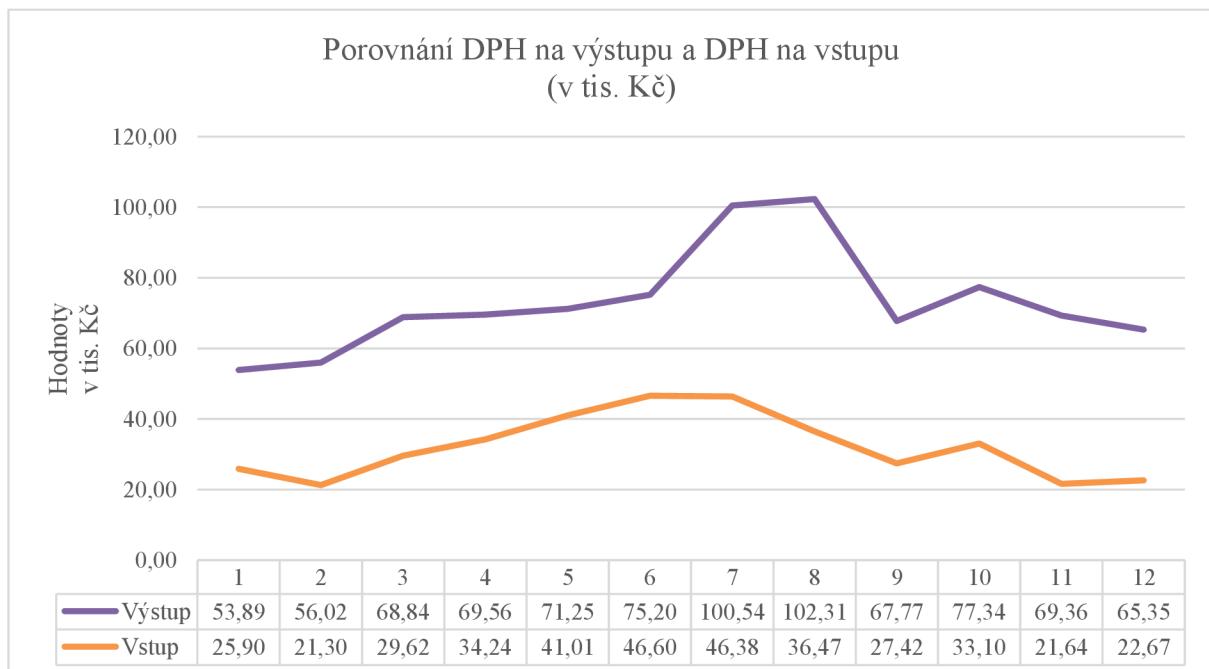
²⁰ Informace GFR ke změnám sazeb DPH od 1. 5. 2020, Č. j. 2735/20/7100-20116-050822. (Ministerstvo financí České republiky, 2022), (Generální finanční ředitelství, 2022)

potřebných k výrobě vlastních produktů a nápojů. V základní sazbě je uplatněno DPH ze spotřebních materiálů nezbytných pro běžné fungování provozu kavárny. Jedná se o úklidové prostředky, drobný majetek, servisy přístrojů, internet, hovorné, ale také kuchyňské potřeby. Minimální odpočet na DPH je pak vykázán v druhé snížené sazbě a jde z největší části o předplatné časopisů a novin, které jsou volně dostupné pro zákazníky v kavárně, nebo případně odbornou literaturu o baristických postupech a zajímavých tricích pro zaměstnance.

Odvody DPH

DPH jako takové řeší společnost každý měsíc v daňovém přiznání k DPH. V tomto měsíčním přiznání vykazuje buď daňovou povinnost, nebo nárok na odpočet DPH. Daňovou povinnost je společnost povinna vypočítat a sdělit správci daně prostřednictvím podaného daňového přiznání. Následně je daňová povinnost uhrzena na příslušný účet správce daně. V případě nároku na odpočet správce daně uhradí nadměrný odpočet společnosti na účet daňového subjektu, který byl správci daně nahlášen při registraci k DPH.

Graf 8 Porovnání DPH na výstupu a DPH na vstupu

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Z grafu číslo 8 výše je patrné, že společnost Atelier Stodola byla během roku 2019 každý měsíc v daňové povinnosti a musela hradit daň z přidané hodnoty. Nejvyšších hodnot

daňové povinnosti dosahuje společnost v měsících červenci a srpnu. V roce 2019 byla vyměřena daňová povinnost z DPH v celkové výši skoro 0,5 mil. Kč.

4.3.4 Daň z nemovitých věcí

Kavárna podniká v prostorách, které vlastní Plzeňský kraj. Krásné historické prostředí spravuje Galerie Klatovy/Klenová, která má na starost mimo jiné ještě chod galerijních prostor nad kavárnou a správu zámku Klenová.

Daní z nemovitých věcí není společnost Ateliér Stodola nijak zatížena.

4.3.5 Silniční daň

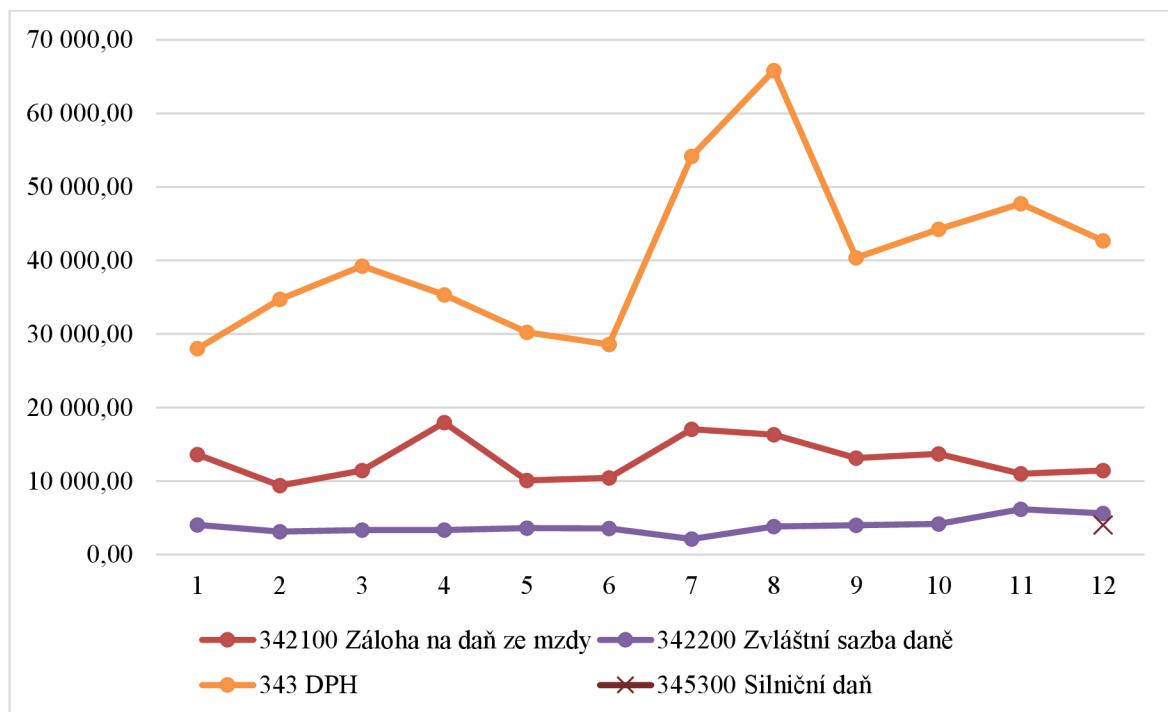
Atelier Stodola používá ke své ekonomicke činnosti celkem dva automobily Fiat Punto a Volkswagen Sharan. Punto je již zcela odepsáno, avšak není vyřazeno z majetku společnosti. Automobil se stále používá jako vozidlo pro svážení dortů, k nákupům do kavárny a výrobny, pro cesty na případná školení a teambuildingy. Sharan je výhradně v provozu paní jednatelky, používá se standardně k výše zmíněnému, ale také k osobní spotřebě jednatelky. Částečné použití vozidla k soukromým účelům má paní jednatelka zohledněno ve mzdové složce.

Daň silniční z těchto automobilů dělala v roce 2019 celkem 4 050,- Kč. Na obě vozidla byla uplatněna sleva ve výši 25 % dle § 6 odst. 6) zákona č. 16/1993 Sb., zákona České národní rady o dani silniční, jelikož jejich registrace proběhla v roce 2011 u Punta a 2012 u Sharana. Auto využívá slevu pro vozidla stará od 6 do 9 let. Možnost využít tuto slevu bude mít na obě vozidla společnost maximálně do roku 2021. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

4.3.6 Zhodnocení celkové situace společnosti

Daňové zatížení společnosti Ateliér Stodola je zobrazeno níže v grafu číslo 9 „Daňové povinnosti společnosti“. Z grafu je patrné, že nejvyšší podíl daňové povinnosti má DPH, které je celých 72,06 %.

Graf 9 Daňové povinnosti společnosti za rok 2019 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Jednorožec, 2021)

Sumárně tak společnost zaplatila za rok 2019 na daních, dle daňových účtů účetní osnovy celkem 697 506,- Kč. Skladba celkové platby na daních je ve složení daň z příjmů ze závislé činnosti a daní vybírané srážkou, zde je společnost pouze plátcem daně, nikoli poplatníkem, silniční daň, a daň z přidané hodnoty. Daně, u kterých je společnost plátcem a zároveň i poplatníkem jsou v úhrnu 495 141,- Kč a týká se posledních dvou zmíněných daní – daně silniční a daně z přidané hodnoty.

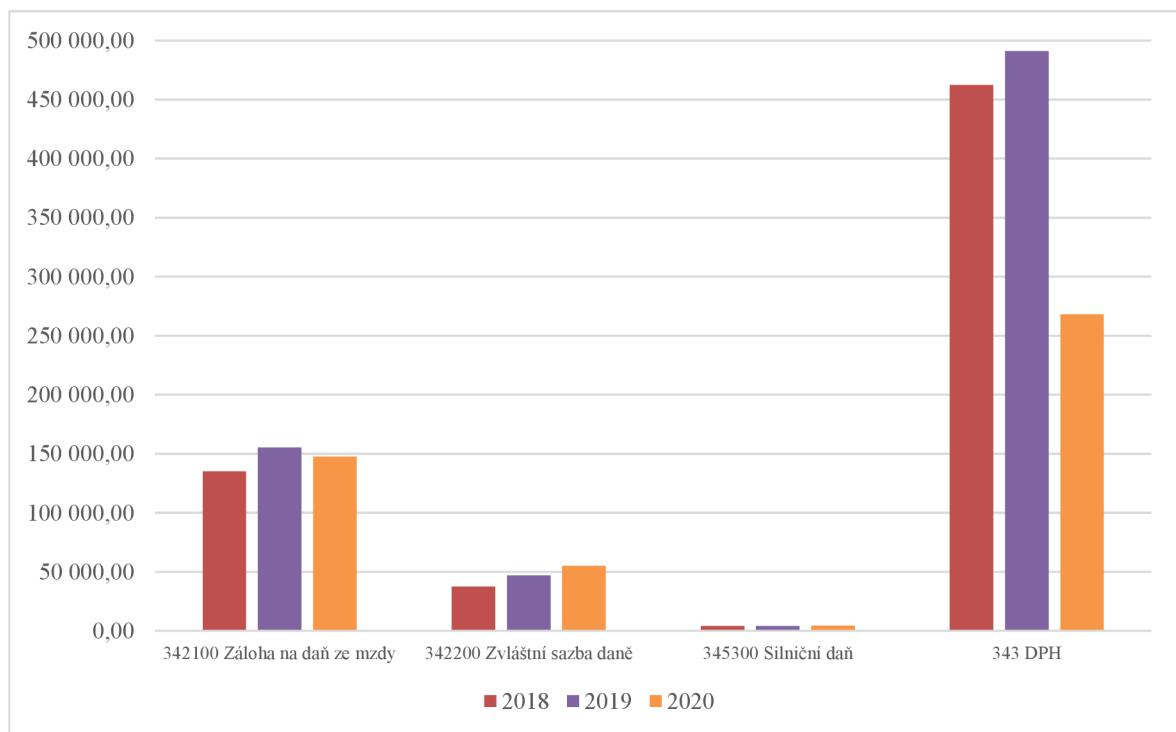
Graf číslo 10 zobrazuje daňové povinnosti a odvody daní zaměstnanců v jednotlivých letech 2018 – 2020 (pro rok 2017 nebyla bohužel poskytnuta úplná data).

Z grafu je patrné, že nejpodstatnější položkou v oblasti daňové povinnosti společnosti je DPH. Mezi roky 2018 a 2019 rozdíl není tak markantní, ačkoli se tržby v roce 2019 zvýšili o 0,5 milionu Kč. Velký výkyv je mezi roky 2019 a 2020. Hlavním důvodem tohoto výkyvu je již dříve zmíněná změna v postupu učení sazby DPH platné od 1. 5. 2020²¹.

²¹ Informace GFR ke změnám sazeb DPH od 1. 5. 2020, Č. j. 2735/20/7100-20116-050822. (Ministerstvo financí České republiky, 2022), (Generální finanční ředitelství, 2022)

Díky nové metodice výpočtu poskytovaných pohostinských a stravovacích služeb a poklesu tržeb o zhruba 0,7 mil. Kč se snížila daňová povinnost k dani z přidané hodnoty kavárny zhruba na polovinu oproti roku 2019.

Graf 10 Daňové povinnosti společnosti za rok 2019 (v Kč)

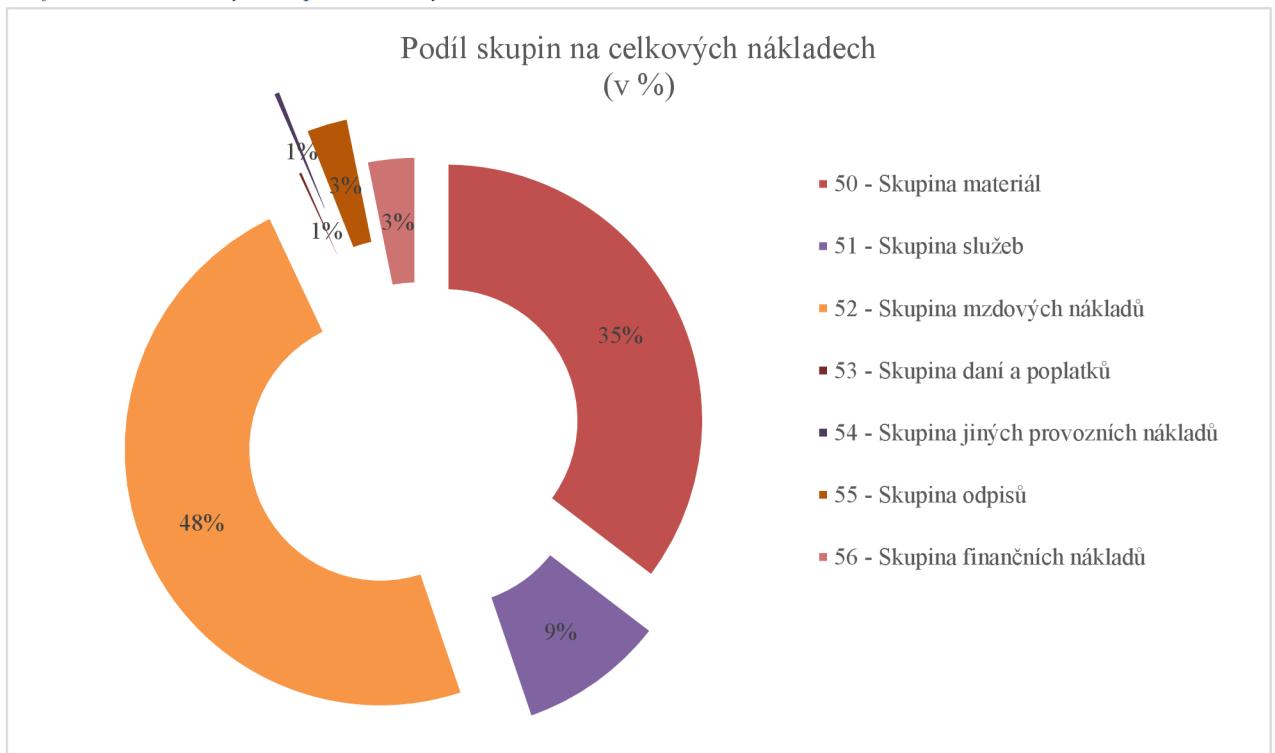

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Jednorožec, 2021)

Z hlediska daně z příjmů právnických osob jsou nejdůležitější samotné náklady, které ovlivňují výši účetního výsledku hospodaření. Tento výsledek je dále upravován dle jednotlivých řádků daňového přiznání a charakteristiky skladby nákladů. Ke snížení hospodářského výsledku roku 2019 došlo na řádku 111), kde je zaznamenána částka 54 654,- Kč, jako úhrada odvodů institucím z titulu sociálního a zdravotního pojištění za rok 2018, které nebylo uhrazeno v řádném termínu platným pro odvod těchto povinností.

Nepříznivou položkou zvyšující základ daně jsou nedaňové náklady řádku 40 daňového přiznání k daním z příjmů právnických osob. V případě společnosti Atelier Stodola se jedná hlavně o částku úroků z hodnotné půjčky, kterou kavárna má.

Graf 11 Podíl nákladových skupin na celkových nákladech roku 2019

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

V grafu číslo 11 jsou zobrazeny jednotlivé skupiny nákladů, které ovlivňují výši hospodářského výsledku.

Jak je již výše zmíněno, nejpočetnější skupina nákladů jsou mzdy. V celkové sumě úctů 521 – mzdové náklady a 524 – náklady společnosti na sociální a zdravotní pojištění zabírá skupina 52 celkem 48,21 %, což je 2 659 490,- Kč. Mzdové náklady a náklady odvodů jsou největší položkou, která ovlivňuje daň z příjmů právnických osob.

Další výraznou položkou ve skladbě celkových nákladů, které přímo ovlivňují daňovou povinnost daně z příjmů právnických osob, ale také DPH je spotřební materiál. Většina nákladů na spotřební materiál jsou položky surovin, které jsou potřeba k výrobě nabízených produktů. Ve spotřebním materiálu jsou však zahrnutý i drobné potřeby a majetky, které společnost využívá k běžnému provozu. Spotřební materiál je zastoupen 35,38 %, nebo 1 951 465,- Kč.

Výnosy zobrazené v grafu číslo 12 ovlivňující hospodářský výsledek a konečnou daňovou povinnost k dani z příjmů právnických osob pak z drtivé většiny zastupuje prodej služeb, které jsou hlavní činností společnosti. Jak je možné vidět v grafu číslo 12, v rámci skupiny 60 společnost provozuje mimo běžných činností na kavárně také ostatní služby, kterými jsou zprostředkování rautů většinou pro umělecké galerie nebo soukromé akce.

Graf 12 Podíl skupin na celkových výnosech roku 2019

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec,

V rámci skupiny 64 jsou účtovány dotace, které společnost získává převážně od města Klatovy na kulturní akce, případně příspěvek na provoz toalet pro návštěvníky města Klatovy, kteří nejsou zákazníky kavárny.

Graf 13 Podíl příjmů jednotlivých skupin v celkových výnosech

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

4.4 Možnosti optimalizace

V rámci této kapitoly je navržena modelace možností úspor na daních společnosti. Modelace navrhované optimalizace zohledňuje i nově přijaté změny zákonů, které ovlivňují následující rok, ve které budou odsouhlasené návrhy optimalizace aplikovány.

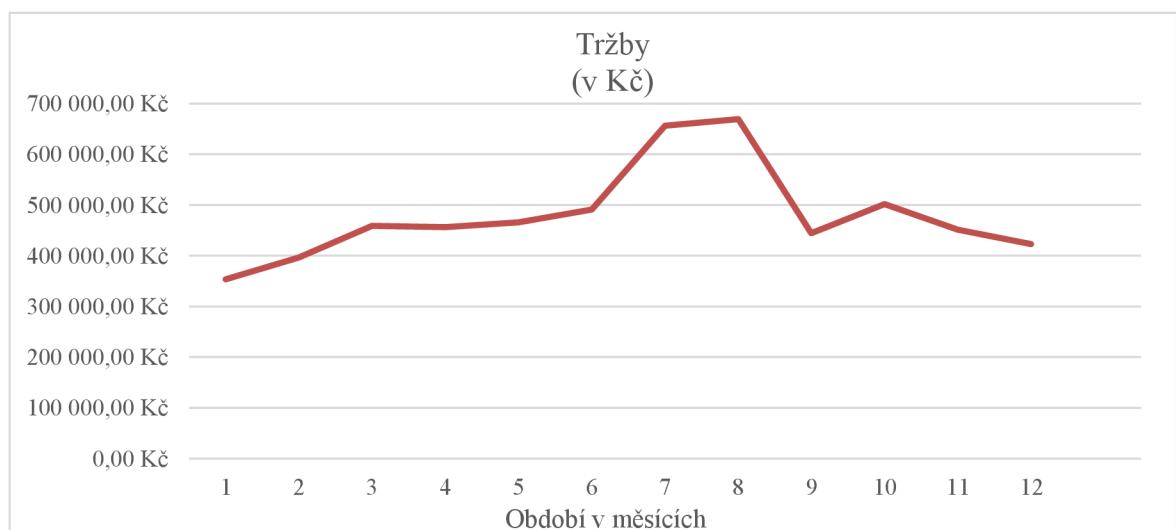
4.4.1 TAX Planning, Avoidance

Zaměstnanci

V rámci daňového plánování účetní jednotka již dopředu rozmýšlí kroky v jednotlivých obdobích v roce, predikuje zisky na základě historických údajů, nových stravovacích trendů v tomto případě i kulturního programu města Klatovy. Vzhledem ke strategickému místu kavárny, plánuje paní jednatelka služby zaměstnanců a prodloužení otevírací doby tak, aby měla, v případě plného náměstí v období koncertů a dalších kulturních akcí, své zastoupení v občerstvování návštěvníků akce.

Naplánování pracovních směn je jedním z nejsložitějších úkonů v rámci procesů v kavárně. Vykrýt jednotlivé směny ve složení zaměstnanců dle potřeby se velmi složitě plánuje. Na základě údajů z roku 2019 v grafu číslo 14 lze zhodnotit, že nejaktivnější období je pro kavárnu období zahrádek, tedy období, kdy se otevírají venkovní terasy. Venkovní terasy bývají restauratéry v Klatovech otevírány od konce května do konce října, případně dle aktuální předpovědi počasí. V tomto období je také možnost využít nabídky práce od brigádníků, kteří snižují odvodové povinnosti z mezd zaměstnanců.

Graf 14 Měsíční tržby dle sezónnosti 01-12/2019

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Průměrný mzdový náklad na hodinu je 250,- Kč²² vč. nákladů na odvody za organizaci. Standardní otevírací doba je přes týden 8 hodin denně a přes víkend 7 hodin, avšak každý den je potřeba připočítat 2 hodiny na přípravu prostor před otevírací dobou a následný úklid kavárny po zavření. Standardní situací je, že se v kavárně, nebo v pohotovosti kavárny pohybují 2 zaměstnanci na HPP. Doplněni by pak měli být nejméně jedním až dvěma brigádníky ve standardním období a až třemi v období od června do srpna.

Základní průměrný denní, týdenní, měsíční a roční náklad na 1 pracovníka HPP a 1 pracovníka DPP jsou uvedeny v tabulce číslo 7.

Tabulka 7 Náklady na mzdy HPP a DPP

Pracovní poměr	Hodinová sazba	Výchozí hodnota	Hodinová mzda	Průměrná pracovní doba	Celkový náklad na zaměstnance / den	Týdenní náklad na 1 zaměstnance	Měsíční náklad na 1 zaměstnance	Roční náklad na 1 zaměstnance
HPP	1,338	250	250	10	2 500	17 500	70 000	840 000
DPP	1	250	187	10	1 868	13 079	52 317	627 803

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

V případě průměrné pracovní doby, za ideálních podmínek, lze počítat se standardním ročním nákladem na 1 zaměstnance na HPP ve výši 840 000,- Kč, a standardním ročním nákladem na 1 zaměstnance na DPP 627 803,- Kč. Pokud počítáme, že jsou na kavárně v průměru 4 zaměstnanci (2 na HPP a 2 na DPP) bude celkový roční náklad na zaměstnance 2 935 605,- Kč, což zhruba odpovídá i skutečnému nákladu roku 2019.

Zaměstnanci jsou odměňováni dle odpracovaných hodin, případně dle výkonu, avšak v průměru lze použít výše zmíněnou modelaci. Díky tomuto návrhu je možné propočítat situace, že by zaměstnanec na HPP byl pouze jeden na dané směně a druhý zaměstnanec na HPP byl nahrazen brigádníkem na DPP. Náklad na zaměstnance HPP by tedy byl pouze 840 000,- Kč a zaměstnance na DPP $3 \cdot 627\,803 = 1\,883\,409$,,- Kč. Celkový náklad na mzdy v případě změny struktury zaměstnanců v rámci směny byl 2 723 409,- Kč. Což by znamenalo úsporu na mzdových nákladech přes 200 tis. Kč, které může společnost

²² Interní informace poskytnutá paní jednatelkou. S touto hodnotou kalkuluje i při sestavení cen za produkty kavárny. (Aschenbrennerová, 2020-2022)

investovat do vybavení, nebo různých bonusů pro zaměstnance, ze kterých neplyne povinnost odvodu sociálního a zdravotního pojištění.

V tabulce číslo 8 je zobrazen skutečný stav momentální situace, kdy na jedné směně obsluhují 2 zaměstnanci na HPP a dva na DPP a návrh úpravy stavu zaměstnanců na směně ve skladbě 1 hlavní zaměstnanec na HPP a 3 brigádnici.

Tabulka 8 Příklady složení zaměstnanců a vliv celkových nákladů

	Hrubá mzda	Superhrubá mzda	SP + ZP za organizaci	
Současný stav				
2 x HPP	1 255 605	1 680 000	424 395	Suma N
2 x DPP	1 255 605	0	0	2 935 605
Návrh nového složení směny				
1 x HPP	627 803	840 000	212 197	Suma N
3 x DPP	1 883 408	0	0	2 723 408

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Z tabulky číslo 8 je patrné, že celková úspora na nákladech společnosti v případě využití pouze 1 zaměstnance na HPP ušetří cca 200 tis. Kč ročně. Úspora nákladů plyne výhradně z úspory odvodů na sociálním a zdravotním pojištění za organizaci. V případě, že zaměstnanec na HPP a zaměstnanec na DPP mají shodnou výchozí hrubou mzdu, vyplatí se zaměstnávat více zaměstnanců na DPP, vzhledem k úspoře na odvodech. Problematika výpočtu odvodů a jejich popis je uveden v kapitole 4.3.2.

Zaměstnávání brigádníků však nese jistá rizika. V případě jejich fluktuace a časové nepřizpůsobivosti mohou výkyvy dostupných zaměstnanců přinést organizaci potíže se skladbou směn. V takovém případě náklady na zaučení nových zaměstnanců na DPP může daleko převýšit úsporu, která byla vypočtena. Díky úspoře na mzdových nákladech za zaměstnance však zvyšujeme daňový základ na daň z příjmů právnických osob. Tuto úsporu mzdových nákladů je možné proměnit například na výplatu bonusů pro zaměstnance, které splňují podmínky daňové uznatelnosti.

V rámci náboru nových zaměstnanců je možné využít možnost získání zaměstnanců také z úřadu práce, nebo se sníženou pracovní schopností, kteří v případě úspěšného náboru nesou pro zaměstnavatele řadu zvýhodnění. V programu ministerstva

práce a sociálních věcí je možné pro zaměstnavatele získat příspěvek na zřízení pracovního místa pro zaměstnance se zdravotním postižením na základě dohody uzavřené dle § 75 zákona o zaměstnanosti. Příspěvek může být poskytnut maximálně do výše osminásobku, případně pro osobu s těžším zdravotním postižením až dvanáctinásobku průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku. Příspěvek může zaměstnavatel získat pomocí žádosti a musí splňovat předpoklady uvedené na stránkách ministerstva²³.

V roce 2018 byla průměrná měsíční mzda v národním hospodářství v celé České republice v 1. až 3. čtvrtletí 2019 ve výši 31 225 Kč. Na vybudování pracovního místa by tedy kavárna mohla žádat o 249 800 Kč až 374 700 Kč (Český statistický úřad, 2022).

Pokud by společnost chtěla zaměstnat osobu se zdravotním postižením, mohla by zaměstnanci nabídnout několik pozic. Kuchař/ka, pekař/ka, pomocná síla v kuchyni nebo pekárni, případně sběrač/ka a umývač/ka nádobí jsou pozice, které by se pro osobu s určitým typem zdravotního postižení hodilo. Pracovní prostředí by se pak mohlo pro tohoto zaměstnance uzpůsobit dle jeho potřeb at' už v kavárně, či pekárně mimo prostory Jednorožce.

Pokud by se podařilo najít vyhovujícího kandidáta, mohla by společnost také požádat příspěvek na provozní náklady spojené se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením až 48 000 Kč na jednu osobu ročně.

Tento příspěvek lze poskytnout na tyto náklady:

- zvýšené správní náklady ve výši 7 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku,
- náklady provozních zaměstnanců a pracovních asistentů,
- náklady na dopravu v souvislosti se zaměstnáváním OZP,
- náklady na přizpůsobení provozovny. (Český statistický úřad, 2022)

²³ Podmínky a předpoklady k získání příspěvku na tvorbu pracovního místa pro zaměstnance, kteří jsou osobami se zdravotním postižením (dále jen „OZP“) - zaměstnavatel bude pracovní místo zřízené pro OZP takovou osobou obsazovat minimálně po dobu 3 let, zaměstnavatel prokáže splnění zákoných podmínek podle § 75 zákona o zaměstnanosti doložením, dokladu o zřízení účtu u peněžního ústavu, potvrzení finančního úřadu a celního úřadu, že nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, potvrzení zdravotních pojišťoven, kam má povinnost odvádět za sebe a své zaměstnance, že nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a potvrzení Správy sociálního zabezpečení, že nemá nedoplatky na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, charakteristiky pracovního místa pro OZP, která je součástí žádosti.

Pro poplatníky uvedené v § 2 a 17 zákona č. 586/1992 ZDP je možné uplatnění slev dle § 35 téhož zákona. V rámci těchto slev jsou k uplatnění i slevy na osoby se zdravotním postižením ve výši 18 000 Kč pro každého zaměstnance se zdravotním postižením, s výjimkou zaměstnance s těžším zdravotním postižením, zde je to 60 000 Kč a poměrnou část z této částek, je-li výsledkem průměrného ročního přepočteného počtu těchto zaměstnanců podle odstavce 2 desetinné číslo. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Vzhledem k velikosti společnosti a využití zaměstnance by bylo možné zaměstnat jednoho zaměstnance se zdravotním postižením jednoho, či druhého typu. Míra snížené pracovní schopnosti by však samozřejmě byla velmi pečlivě zvážena vzhledem k charakteristice pozice a schopnostem nového zaměstnance práci vykonávat. S výběrem u takového zaměstnance se počítá s možností zkrácené pracovní doby, nebo pouze částečným úvazkem.

Daňová úleva na jednoho zaměstnance zaměstnaného po celý rok by byla nejméně 18 000 Kč.

Majetek

Společnost ve všech případech zařazování majetku uvažuje, že účetní odpisy se rovnají daňovým. Majetek je tak odpisován dle odpisového plánu účetních odpisů. Vzhledem k historii společnosti bylo toto rozhodnutí rozumné. Avšak s vývojem zisku v průběhu období by měla svoje postoje přehodnotit. Kavárna bude nově přestavovat prostory v roce 2022. Vzhledem k projednávané obnově nájemní smlouvy došlo k několika změnám a prostory kavárny projdou výraznou obměnou. Společnost nebude zhodnocovat prostory, ale zhotoví nový bar, který bude výraznou položkou v plánovaných výdajích kavárny. S novým barem pořídí i nové vybavení pro usazení hostů díky rozšíření prostor pro zákazníky. Tento soubor majetku rozhodně překročí nově stanovenou hranici dlouhodobého majetku 80 000 Kč.

Účetní jednotka by tedy měla přehodnotit účetní směrnici, ve které určuje způsob odpisování. V případě rozlišení daňových odpisů od těch účetních si může účetní jednotka zvolit rovnoměrné, či zrychlené daňové odpisy. Zvýšený náklad na daňové odpisy by pak z části pokryl predikovaný rostoucí zisk. V roce 2019 společnost nepořídila žádný majetek, u kterého by mohla využít zrychlené daňové odpisy v tomto roce. V případě změny

metodiky odpisování by se aktualizované účetní postupy týkaly pouze nově zařazeného majetku po uvedení směrnice v platnost.

Daňová ztráta

Zbývající daňová ztráta z roku 2015 ve výši 408 140,- Kč, jež nemohla být využita v roce 2019, vyplývá z daňového přiznání z daní z příjmů právnických osob za rok 2015. Tuto daňovou ztrátu lze uplatnit maximálně do roku 2020. V roce 2020 byla ztráta na základě poskytnutého daňového přiznání za tento rok použita na snížení základu daně v plné výši.

DPH

Vzhledem k novele zákona o DPH, došlo od 1. 5. 2020 k přeřazení některých produktů souvisejících se stravovacími službami v rámci připravovaných, konzumovaných jídel a nápojů v prostorách kavárny. Kavárna také může využít přeřazení těchto produktů. Díky vlastní výrobě produktů je zařazena většina sortimentu kavárny do sazby 10 % DPH. Zákazníci si z 88 % vychutnávají produkty kavárny přímo v prostorách. Kavárna také do budoucna uvažuje o minimalizaci externích produktů – džusy, slazené limonády a nahrazení je produkty z vlastní dílny²⁴.

4.4.2 Modelace vybraných optimalizací

Modelace optimalizace odvodů z mezd a ovlivnění DzPPO

Tabulka níže zobrazuje modelovou situaci v případě vytvoření jednoho nového pracovního místa pro zaměstnance se specifikacemi běžné výše mzdy, jako mají nynější zaměstnanci kavárny. Bylo dosaženo účetního výsledku, že kterého je vypočten základ pro daň z příjmů právnických osob dle schématu výpočtu v tabulce číslo 1. Mezi slevami, které může účetní jednotka využít je také sleva na dani dle § 35 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Sleva se týká zaměstnání osoby se zdravotním postižením. Jak může zaměstnání takové osoby ovlivnit základ daně a výslednou samotnou daň společnosti je zobrazeno v tabulce číslo 9.

Účetní výsledek hospodaření je pouze informativní pro lepší zobrazení možnosti daňové úlevy.

²⁴ Konzultace s paní jednatelkou probíhaly v období 01/2021-03/2022, postupně byla některá opatření rovnou aplikována (Aschenbrennerová, 2020-2022).

Tabulka 9 Modelace srovnání přijetí nového pracovníka (v Kč)

	Pracovník bez zdravotního postižení	Pracovník se zdravotním postižením	Pracovník s těžším zdravotním postižením
Účetní výsledek hospodaření před přijetím nového pracovníka	1 340 000	1 340 000	1 340 000
Mzdové náklady	627 803	627 803	627 803
Náklady SP, ZP	212 197	212 197	212 197
Účetní výsledek hospodaření po přijetí nového pracovníka	500 000	500 000	500 000
Daň z příjmu PO před slevami	95 000	95 000	95 000
Sleva na dani	0	18 000	60 000
Daňová povinnost	95 000	77 000	35 000

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Pracovník bez zdravotního postižení má na výslednou daňovou povinnost společnosti vliv celkem 840 000,- Kč. Jedná se o celkový náklad na mzdu zaměstnance za rok. Zaměstnanec se zdravotním postižením má navíc k tomuto nákladu možnost využití slevy na dani z příjmů dle § 35 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve výši 18 000,- Kč. V případě zaměstnance s těžším zdravotním postižením se jedná o slevu ve výši 60 000,- Kč.

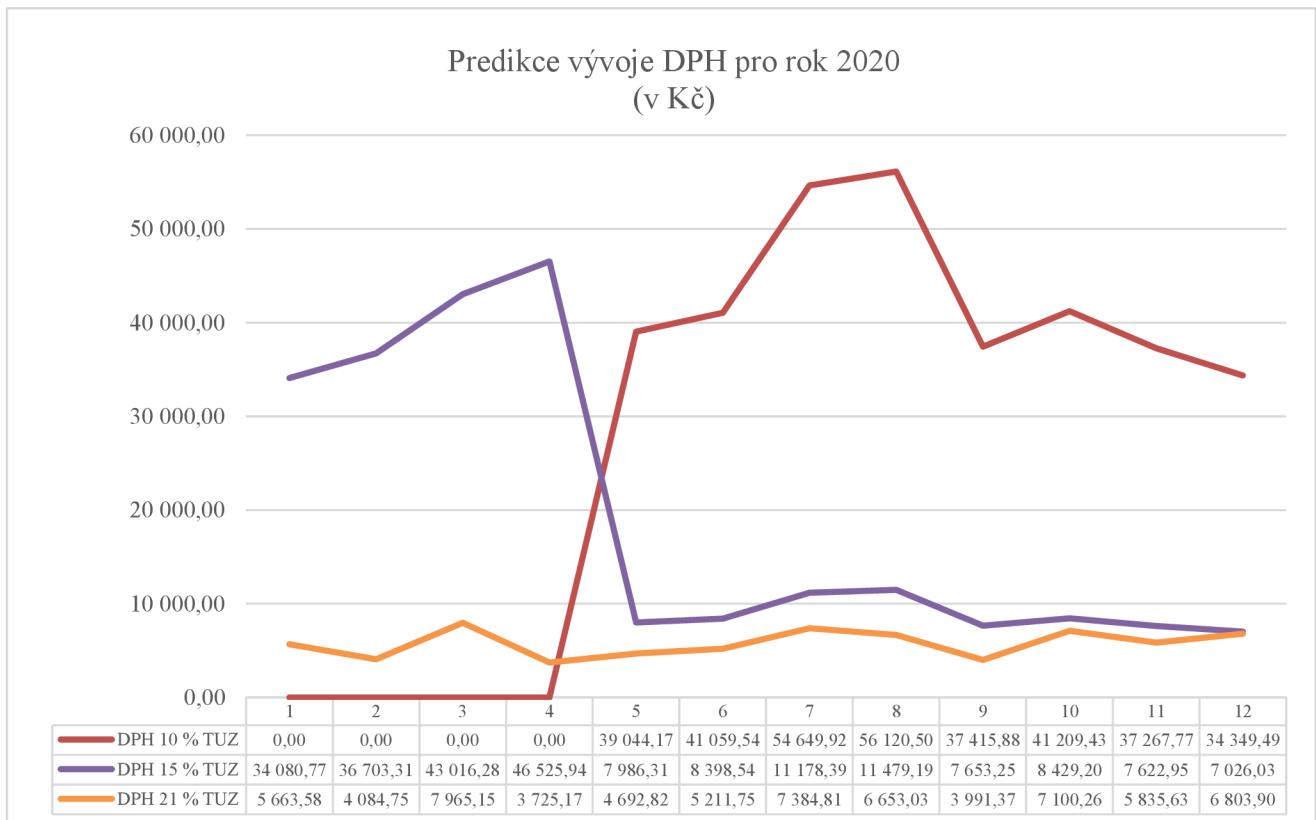
Kavárna navíc může získat příspěvek na tvorbu pracovního prostředí pro zaměstnance se zdravotním postižením a posléze získávat příspěvky na část mzdy tohoto zaměstnance a tím získat dotaci na provoz a uživení zaměstnance. Na přizpůsobení prostor navíc může společnost využít formu příspěvku na přizpůsobení prostor od úřadu práce ve výši 249 800,- Kč až 374 700,- Kč a také příspěvek 48 000,- Kč ročně na další provozní náklady spojené se zaměstnáním zaměstnance s OZP. Veškeré příspěvky a slevy mohou být poskytnuty po splnění podmínek k vytvoření a uzpůsobení pracovního místa pro zaměstnance OZP.

Tato problematika je blíže vysvětlena v kapitole 4.4.1.

Modelace optimalizace DPH

V grafu číslo 15 je zobrazen vývoj DPH při zavedení postupů na datech roku 2019 dle informace od Generálního finančního ředitelství (dále jen „GFR²⁵“) ke změnám sazeb DPH od 1. 5. 2020. Díky této úpravě je predikce úspory na DPH celkem 237 108 Kč. Dle konzultace s paní jednatelkou a jejímu dlouhodobému výzkumu konzumace zákazníků byla rozdělena první snížená sazba 15 % DPH. Paní jednatelka vysledovala, že zákazníky z 88 % konzumují domácí produkty v prostorách kavárny a využívají tak veškeré přidružené služby. Je v nejlepším zájmu kavárny získat spíše zákazníky, kteří konzumují produkty v pohodlí kavárenského posezení.

Graf 15 Predikce vývoje DPH

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

²⁵ Informace GFR ke změnám sazeb DPH od 1. 5. 2020, Č. j. 2735/20/7100-20116-050822. (Ministerstvo financí České republiky, 2022), (Generální finanční ředitelství, 2022)

Avšak díky uspěchanému životu strávníků a také coronavirové pandemií, přibývá zákazníků požadující plnohodnotné produkty „to go“²⁶. V době coronavirové krize v roce 2020 bylo dokonce možné v nouzovém stavu konzumovat produkty pouze to go, nebo prostřednictvím objednávky přes dovoz. Vzhledem k bezpečnosti zaměstnanců a zákazníků bylo zřízeno provizorní zázemí zákazníků před samotnou kavárnou. Zákazníci získali prostor pro vyzvednutí a dochucení své kávy v pohodlí kavárenského zázemí, i když pouze provizorního.

Zdroj: webová stránka kavárny Café Jednorožec (Jednorožec, 2021)

²⁶ To go je označení pro odnos produktů spotřebiteli s sebou mimo prostory prodejního zařízení. Většinou v jednorázových obalech, případně vlastních přenosných termohrncích, či nově ve vratných kelímcích a obalech.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Implementace optimalizace

Jako stěžejní rok byl vybrán rok 2019, který nebyl zatížen žádnými mimořádnými opatřeními, jako rok 2020. Autorka práce byla navíc účastna účetní závěrky roku 2019 a má k ní kompletní podklady a detailní informace.

Rok 2020 byl rozhodným rokem, ve kterém společnost hodlala implementovat postřehy, na které se příšlo v rámci konzultací ohledně této práce. Společnost měla počátkem ledna převážnou část měsíce zavřeno kvůli malování prostor. Kavárna během tohoto volna zasáhla také do dominanty prostor, a tou je bar. Díky zvětšení baru získali zaměstnanci více prostoru pro přípravu dezertů a nápojů a mají více věcí po ruce. Tento bar byl zařazen jako dlouhodobý majetek, který je však rovnoměrně odpisován. I přes zhodnocení možnosti zrychlených odpisů u nového majetku společnosti, se nakonec účetní jednotka rozhodla dodržovat zavedené postupy. Použití zrychleného odpisování by vedlo ke zbytečné administrativě s aktualizací účetních směrnic, hlídání přechodného období, než se dle odpisových plánů odepíše majetek zařazený na základě již zaběhnutého režimu. Zrychlené odpisy by navíc měly pouze krátkodobý efekt, protože by byl majetek odepsán za stejnou dobu, jako u stávajících rovnoměrných odpisů.

Po nucené pauze nasadila společnost nástroje marketingové propagace a více využila oblíbené sociální platformy. Díky této kampani kavárna zaznamenala příliv zákazníků a zvýšení tržeb, jelikož se dostávala do povědomí mnohých potenciálních i stávajících zákazníků.

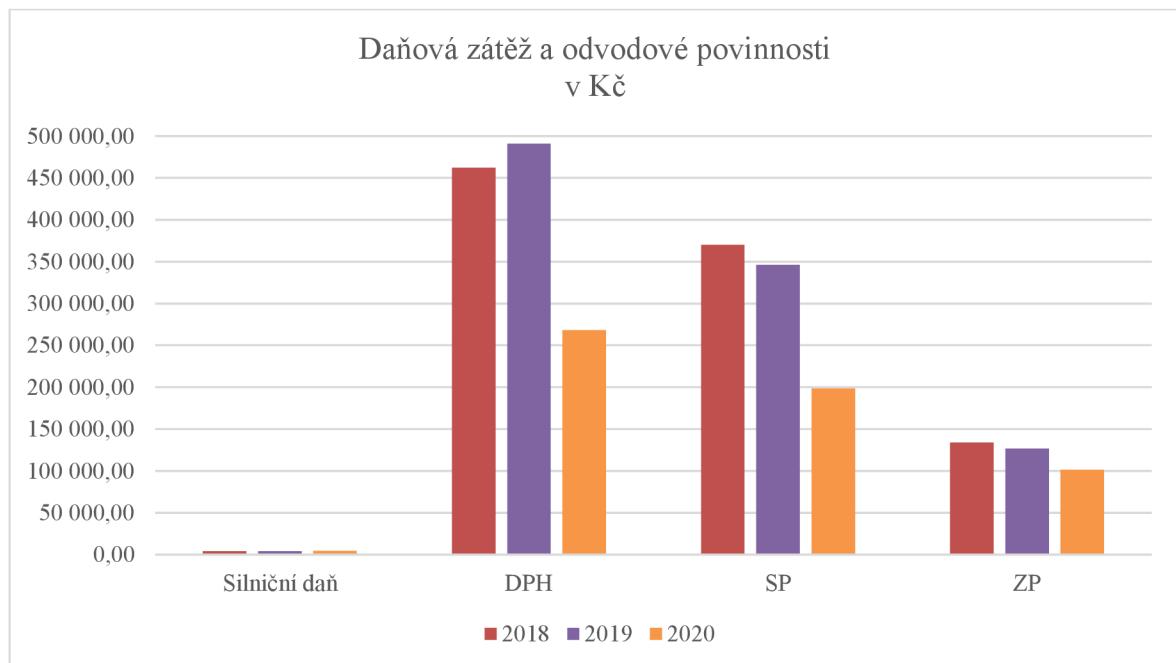
Společnost také zařadila na pořad dne program využití zaměstnance z úřadu práce se sníženou pracovní schopností na pozici pomocné síly v kuchyni a pekárně. Bohužel se však v březnu roku 2020 rozhodlo o nouzovém stavu kvůli epidemii COVID 19 a zaměstnanec nakonec nebyl přijat. Vzhledem k situaci v pohostinství po zbytek roku nebylo této možnosti již využito.

Reorganizace poskytovaných služeb společnosti poskytla stoprocentní využití poznatků z informace GFŘ o změnách sazeb ve stravování. Kavárna okamžitě překalkulovala ceny produktů a zavedla možnost konzumace na baru, případně tzv. „na stojáka“ na zadní terase. Rychlíci spěchající s ranní dávkou kofeinu, si tak mohou vypít svou kávu v pohodlí a se servisem v prostorách kavárny, aniž by se posadili.

5.1 Návrh na zlepšení situace společnosti

Celková odvodová a daňová povinnost společnosti v průběhu let 2018-2020 je zobrazena v grafu číslo 16. Pro rok 2017 nebyla poskytnuta kompletní data v takové míře, aby bylo možné zpracovat výstupy ve stejném rozsahu, jako pro rok 2018, 2019 a 2020.

Graf 16 Daňové povinnosti účetní jednotky a odvodové povinnosti

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

U společnosti Atelier Stodola je možné uvažovat o snížení povinností ve čtyřech sektorech dle probíraných témat práce.

Nejméně hodnotnou položkou je silniční daň. Jediná možnost snížení této povinnosti je výměna vozového parku za prakticky nová vozidla. Pokud by společnost nakoupila nové vozy se stejnými parametry, jako mají nynější vozidla s první registrací v prosinci 2019, snížila by daňovou povinnost na částku 2 496,- Kč. Důvodem snížení daňové povinnosti je uplatnění nejvyšší možné slevy dle § 6 odstavce 6) zákona č. 16/1993 Sb. Zákona České národní rady o dani silniční. (Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020, 2020)

Zajímavější položkou je však v případě koupě nového vozidla ovlivnění daně z příjmů právnických osob. Dle průzkumu trhu v roce 2020 nový vůz Volkswagen Sharan cenově pohyboval v částce bez DPH 1 000 000,- Kč a Fiat Punto 300 000,- Kč bez DPH (Fiat Punto v roce 2018 oznámilo konec výroby tohoto modelu, v roce 2020 ale opět oznámilo možnost vrácení oblíbeného vozu na trh). Osobní automobil je zařazen do druhé odpisové skupiny dle přílohy číslo 1. k zákonu č. 586/1992 Sb.

Tabulka 10 Výpočet odpisů při koupě nových vozidel

Automobil	Cena bez DPH v Kč	Odpisová skupina	Počet let odpisování	Odpisy roční	
				účetní	daňové
Volkswagen Sharan	1 000 000,00	2	5	200 000,00	200 000,00
Fiat Punto	300 000,00	2	5	60 000,00	60 000,00

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Z tabulky číslo 10 je zřejmé, že celkový vliv na účetní a daňový výsledek hospodaření roku 2020 by v úhrnu byl 260 000,- Kč, v případě koupě nových vozidel. Uvažuje se, že daňové a účetní odpisy se rovnají, vzhledem k rozebrání tohoto tématu v předchozích kapitolách. Nutno podotknout, že společnost nepotřebuje 4 automobily. Stávající vozidla by byla prodána za cenu tržní a cena by byla také ovlivněna aktuálním stavem vozů. Částka, za kterou by se vozidlo prodalo, by zvýšila základ daně. Prodej dlouhodobého majetku je součástí účtové třídy 6, skupiny 64, které ovlivňují výsledek hospodaření.

Nákup vozidel by ovlivnil i DPH. Společnost by měla nárok na odpočet daně z přidané hodnoty z ceny vozidla. V tomto případě by šlo o 273 000,- Kč.

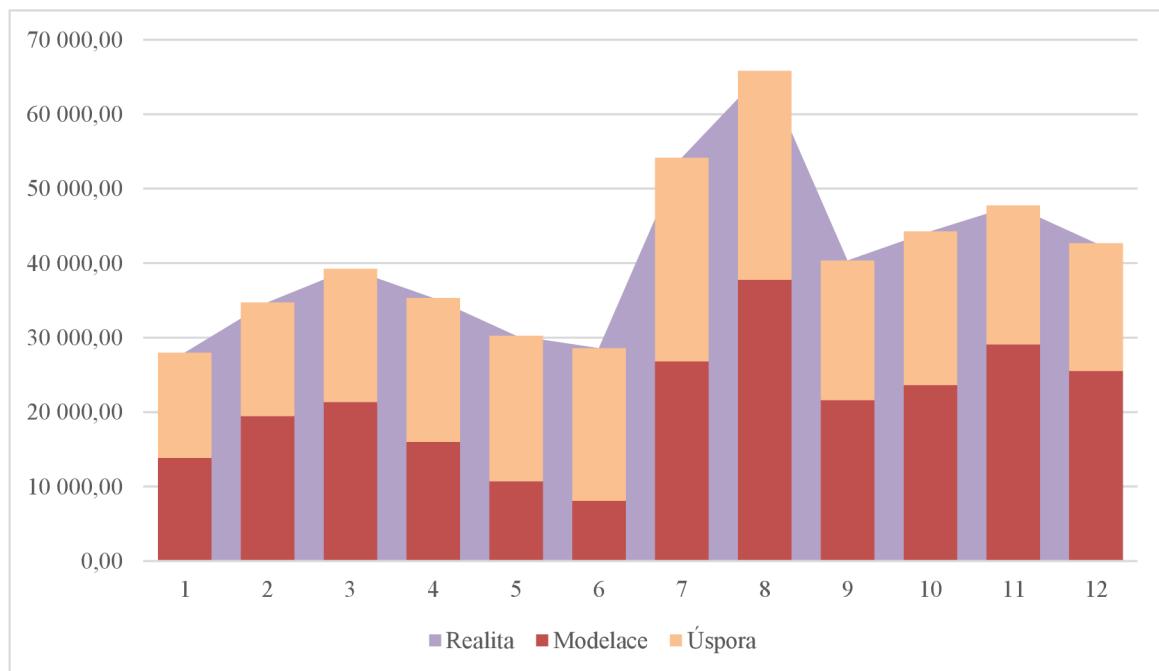
Společnost celkově odvedla 491 091,- Kč na DPH v roce 2019. V případě, že společnost zavede novou metodiku sdělenou v informaci GFŘ v roce 2020, bude v případě zachovaných vstupů daňová povinnost v oblasti DPH o 237 tis. Kč nižší.

Nabízí se také optimalizace produktového portfolia kavárny. Kavárna může nahradit slazené nápoje tipu džusů a perlivých limonád svými produkty. Lahve s nápoji v původním obalu konzumované mimo prostory kavárny spadají do vyšší sazby DPH. Slazené limonády však z repertoáru kavárny mizí už i během roku 2019. Společnost vyřadila

některé druhy džusů, ponechala pouze nejprodávanější, které nejsou nahradit čerstvým freshem²⁷.

V grafu číslo 17 je patrná úspora na odvodu DPH při plném využití potenciálu změny sazeb uvedených v informaci GFR. Úspora je počítána na datech roku 2019.

Graf 17 Modelace z reálných dat roku 2019, údaje jsou uvedeny v Kč

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

Společnost je každý měsíc v daňové povinnosti. Nemá tedy možnost využít možnosti vratek přeplatků na DPH, protože žádné přeplatky v roce 2019 nejsou na daňovém účtu tohoto subjektu evidovány.

Optimalizace mzdových nákladů a odvodů na sociálním a zdravotním pojištění se týká hlavně zaměstnanců v hlavním pracovním poměru. V případě navrhované změny složení struktury zaměstnanců na směně ve složení 1 zaměstnanec na HPP a 3 zaměstnanci na DPP dle tabulky číslo 8, je úspora na odvodech SP a ZP za organizace cca 200 tis. Kč. 200 tis. Kč, které ale ubydou z nákladů společnosti. Tyto ušetřené prostředky jsou možné k vyčlenění na benefity pro zaměstnance. Benefity, které společnost může využít, jsou

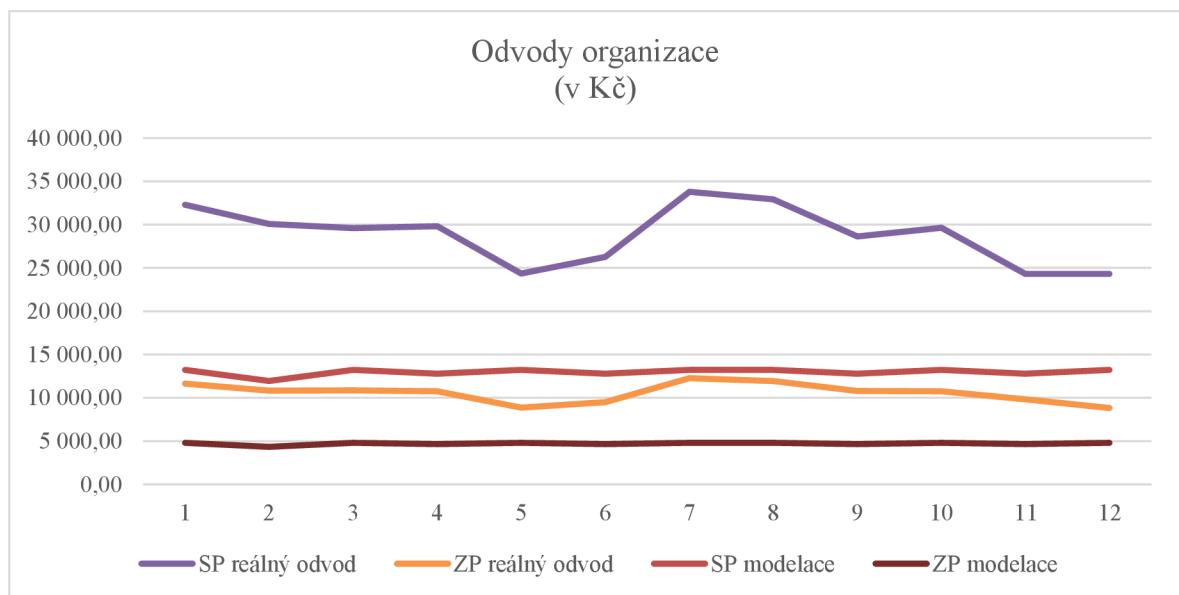
²⁷ Fresh je čerstvě vymačkaná šťáva ze zralého ovoce pomocí odšťavňovače. Kavárna nabízí dle aktuální nabídky pomerančový, citronový, nebo grepový fresh, nebo také fresh ze sezónního ovoce.

například stravenkový paušál, příspěvky na flexi passy²⁸, nebo příspěvek na dopravné až do částky 3 500,- Kč měsíčně.

Optimalizací odvodů organizace se sníží hodnota nákladů společnosti a zvýší se tak základ daně pro daň z příjmů právnických osob.

V grafu číslo 18 je zobrazen návrh řešení reorganizace odvodů SP a ZP za organizaci v průběhu roku. Graf je postaven na reálných datech 2019 a přepočteném pojistném na dny, protože zaměstnanci jsou odměňováni hodinově.

Graf 18 Porovnání odvodů při reorganizaci zaměstnanců na směnách v kavárně

Zdroj: vlastní zpracování Účetní závěrka Café Jednorožec (Café Jednorožec, 2021)

²⁸ Flexi Pass je příspěvek zaměstnanci na volnočasovou aktivitu ve formě poukázek, nebo karet a je osvobozen od odvodů sociálního a zdravotního pojištění a daň z příjmů (do 20 000,- Kč ročně) (Sodexo 2022, 2022)

6 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo navrhnut možnosti optimalizace daňové zátěže a odvodových povinností společnosti Atelier Stodola, s.r.o. Práce navrhuje možnosti a způsoby, které vedou k daňovým a odvodovým úlevám v souladu se zákonem a platnými právními předpisy České republiky.

První kapitola je věnována teoretické části, která popisuje jednotlivé daně v rámci daňového systému. Definuje daňové pojmy, zkratky a pojednává o setkání veřejného a soukromého sektoru. V závěru práce jsou popsány způsoby snížení daňových břemen pomocí optimalizací.

Praktická část začíná charakteristikou společnosti a popisem předmětu činnosti. Zhodnocením aktuálního stavu účetní jednotky a skladbě daní bylo zjištěno, že nejtíživějšími oblastmi jsou pro společnosti daň z přidané hodnoty, odvodové povinnosti na sociálním a zdravotním pojištění za organizaci z mezd zaměstnanců a do budoucna po vyčerpání všech daňových ztrát i daň z příjmů právnických osob.

Návrhy využití reorganizace mzdových nákladů na zaměstnance bylo v modelaci uspořeno na odvodech až 200 000,- Kč. Tato optimalizace ovlivňuje nejen úsporu na odvodové povinnosti společnosti, ale také zvýšení základu daně z příjmů právnických osob. V rámci práce je navrženo řešení, jak s těmito prostředky naložit. Společnost díky uspořeným prostředkům může zvýšit úroveň benefitů poskytovaných svým zaměstnancům. V rámci optimalizace mezd je možné také využít programů úřadů práce a dalších programů k zaměstnanosti osob se zhoršenými podmínkami pro zaměstnání. Jde například o zaměstnance se sníženou pracovní schopností, nebo dlouhodobě zařazenými zaměstnanci v programech úřadu práce. Vzhledem k tomu, že společnost uvažovala o zaměstnání zaměstnance OZP, je v práci uvedena kalkulace slevy na dani v případě zaměstnání takových osob. V případě zaměstnání osoby se zdravotním postižením, může společnost získat slevu na dani z příjmů právnických osob od 18 000,- Kč do 60 000,- Kč. Dále může získat podporu až 48 000,- Kč na provozní náklady spojené se zaměstnáním takovéto osoby a následně pak ještě příspěvky na vybudování pracovního místa zaměstnance až 374 tis. Kč.

V případě majetku lze mluvit o posouzení změny metodiky odpisů, avšak práce se soustředí na udržitelnější a dlouhodobější optimalizace a změna odpisů má pouze krátkodobý efekt na výsledky společnosti. Když však je již řeč o majetku, je nutno

podotknout možnost využití kompletní slevy na dani silniční. Jedinou možností, jak využít úplnou slevu je koupě nového vozového parku. V návrhu optimalizace silniční daně je pak úleva na silniční dani pouze o necelé 2 tis. Kč. Avšak odpisy nových vozů je možné snížit výsledek hospodaření až o 260 000,- Kč. V úvahu však tato možnost není pro společnost příliš ekonomickým řešením.

Díky metodické informaci změn sazeb od Generálního finančního ředitelství je možné využít reorganizaci produktů a nabízených služeb ve společnosti. Kavárna díky novým pravidlům může ušetřit na daňové povinnosti DPH až 273 tis. Kč dle připraveného návrhu. Nabízené služby a produkty by společnost měla zprostředkovávat tak, aby splnila podmínky možnosti uvalení nižších sazeb DPH, a to například využitím obsluhových pultů a vysokých stolů pro substituci konzumace kávy „to go“ v místě kavárny. Zákazník se tak v kavárně zdrží a využije přidružených pohostinských služeb.

V průběhu zpracovávání této práce byly veškeré kroky konzultovány s jednatelkou společnosti. Některé kroky, které byly v práci navrhovány, jsme se pokusili promítnout do praxe. Bohužel důsledkem coronavirové krize společnost omezila nabízený sortiment a tržby výrazně klesly. Společnost tak nemohla využít úplný potenciál navrhovaných optimalizací. V práci jsou uvažována data roku 2018 – 2020. Jako zkoumaný rok byl zvolen rok 2019, na který neměly vliv mimořádná opatření, která byla zavedena při pandemii COVIDU 19.

Celkově má společnost velký potenciál stoupajících zisků do budoucích let. Kavárna má v Klatovech velmi dobré jméno a její popularita návštěvami známých osobností a marketingovými akcemi velmi stoupá. Díky příjemnému přístupu, inovacím a odvážným pokusům v recepturách svých produktů se Café Jednorožec vrývá do podvědomí každému zákazníkovi. Možnostmi optimalizací daňových úlev a odvodových povinností se bude společnost věnovat i v budoucích letech a bude sledovat změny legislativy, aby ulehčila plánovaným výdajům kavárny.

7 Seznam použitých zdrojů

- Aschenbrennerová, Jana.** **2020-2022.** Klatovy, 2020-2022.
- ATD, ČESKO. ZÁKONY.** **2017.** *Účetnictví podnikatelů 2017 : novelizovaný zákon od 1.1. 2017, Audit : redakční uzávěrka k 9.1. 2017.* Ostrava : Sagit, 2017. ISBN 978-80-7488-206-7.
- Café Jednorožec.** **2021.** O nás. *Café Jednorožec.* [Online] 20. 11 2021. <https://www.cafejednorozec.cz/o-n%C3%A1s>.
- Česká účetní kancelář, a. s.** **2021.** Daňové sazby vybraných zemí a EU. *Česká účetní kancelář, a. s.* [Online] 14. 11 2021. <https://www.ceskaucetnikancelar.cz/cs/danove-sazby-zeumi-eu>.
- Český statistický úřad.** **2022.** Mzdy za 1. až 3. čtvrtletí 2018 vzrostly v kraji meziročně téměř o 9 %. *Český statistický úřad.* [Online] 05. 03 2022. <https://www.czso.cz/csu/xc/mzdy-za-1-az-3-ctvrtneti-2018-vzrostly-v-kraji-mezirocne-temer-o-9->.
- . **2022.** Příspěvek na provozní náklady zaměstnávání OZP. *Český statistický úřad.* [Online] 5. 3 2022. zvýšené správní náklady ve výši 7 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku.,
- Daň z nabytí nemovitých věcí.** **2021.** Daň z nabytí nemovitých věcí. *Generální finanční ředitelství 2021.* [Online] 18. 11 2021. <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-nabyti-nemovitych-veci>.
- Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020.** **2020.** *Daňové zákony 2020, úplná znění platná k 1.1.2020.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2020. ISBN 978-80-271-1333-0..
- Dušek, Jiří.** **2007.** *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle.* Praha : Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1882-8.
- eJustice, Ministerstvo spravedlnosti České republiky.** **2021.** Výpis z obchodního rejstříku. *eJustice, Ministerstvo spravedlnosti České republiky.* [Online] 15. 8 2021. <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=110964&typ=PLATNY>.
- Generální finanční ředitelství.** **2022.** Informace GFŘ ke změnám sazeb DPH od 1. 5. 2020. *Generální finanční ředitelství.* [Online] 28. 2 2022. https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/INFORMACE_sazby_dane_od_1_5_2020_FINAL.pdf.
- Hnátek, Miloslav.** **2018.** *Daňové a nedáňové náklady 2018.* Praha : ESAP s.r.o., 2018. ISBN 978-80-905899-7-1.
- . **2019.** *Zcela legální daňové triky 2019: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory.* Praha : ESAP, 2019. ISBN 978-80-905899-9-5.
- Chalupa, Rostislav, Kadlec, Jiří a al., et.** **2012.** *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2012.* Olomouc : ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-726-3.
- Janhuba, Miloslav, a další.** **2016.** *Finanční účetnictví: obecné otázky.* Praha : C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-614-2.
- Karchová, Barbora.** **2017.** *Rawmania: přes 70 raw receptů k snídaním, obědům i večeřím.* Brno : CPress, 2017. ISBN 978-80-264-1576-3.
- Macháček, Ivan.** **2002.** *Daň z příjmů právnických osob a praktické možnosti její optimalizace.* Praha : Linde, s.r.o., 2002. ISBN 80-861-3133-5.
- . **2019.** *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob: postupy, jak platit co nejnižší daň.* Olomouc : ANAG, 2019. ISBN 978-80-75541-95-6.

- Marková, Hana.** 2022. *Daňové zákony 2022, úplná znění platná k 1.1.2022*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2022. ISBN 978-80-271-3551-6.
- Mellinkoff, David.** 1992. *Mellinkoff's Dictionary of American Legal Usage*. St Paul : West Publishing CO, 1992. ISBN 6-314-01060-2.
- Ministerstvo financí České republiky.** 2022. Od 1. května se snižuje DPH na 10 % u širokého spektra zboží a služeb. *Ministerstvo financí České republiky*. [Online] 28. 02 2022. https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/INFORMACE_sazby_dane_od_1_5_2020_FINAL.pdf.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí.** 2021. Plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen „OZP“) s vysvětlujícími příklady. *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. [Online] 19. 10 2021. <https://www.mpsv.cz/plneni-povinneho-podilu-ozp>.
- Müllerová, Libuše a Šindelář, Michal.** 2016. *Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích*. Praha : Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5806-0.
- Pelc, Vladimír.** 2016. *Daň z nabytí nemovitých věcí: praktická příručka. 2. aktualizované vydání podle stavu k 1.11.2016*. Praha : Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-190-8.
- Ryneš, Petr.** 2016. *Podvojné účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2016*. Olomouc : ANAG, 2016. ISBN 978-80-7263-994-6.
- Sodexo 2022.** 2022. moje SODEXO. *Sodexo*. [Online] 25. 01 2022. [Citace: 25. 01 2022.] <https://www.mojesodexo.cz/cs/objednavka/detail-produktu/flexi-pass/>.
- Společnost českých, německých a rakouských právníků Karlovarské právnické dny*.
- Společnost českých, německých a rakouských právník.** 2013. Praha : Leges, 2013. 21. Karlovarské právnické dny : Společnost českých, německých, slovenských a rakouských právníků. str. 684 brož. ISBN 978-80-87576-56-4.
- Široký, Jan.** 2008. *Daňové teorie: s praktickou aplikací. 2 vyd*. Praha : C.H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.
- Šubrt, Bořivoj, a další.** 2020. *Abeceda mzdrové účetní 2020. 30. aktualizované vydání*. Olomouc : ANAG, 2020. ISBN 8075542533.
- Vančurová, Alena, Láčová, Lenka a Vítková, Jana.** 2018. *Daňový systém ČR*. Praha : 1. VOX, a.s., 2018. ISBN 978-80-87480-63-2.
- Zákon daňový řád.** 2020. *Zákon daňový řád 2020*. Praha : Dashöfer, 2020. ISBN 978-80-7635-041-0.

Seznam obrázků

Obrázek 1 Daňová soustava platná k 1. 1. 2020	14
Obrázek 2 Snížení daňového břemene	23
Obrázek 3 Logo společnosti	32
Obrázek 4 Ukázka občerstvení	33
Obrázek 5 Vnější vzhled kavárny	33
Obrázek 6 Prostory kavárny	34
Obrázek 7 Okénko prodeje "to go"	56

Seznam grafů

Graf 1 Míra zdanění vybraných zemí	17
Graf 2 Ukazatel tržeb, nákladů a výsledku hospodaření 2017-2020	35
Graf 3 Daň z příjmů ze závislé činnosti za rok 2019	38
Graf 4 Mzdové náklady	38
Graf 5 Odvodové povinnosti společnosti za rok 2019	39
Graf 6 DPH na výstupu	40
Graf 7 DPH na vstupu	41
Graf 8 Porovnání DPH na výstupu a DPH na vstupu	42
Graf 9 Daňové povinnosti společnosti za rok 2019 (v Kč)	44
Graf 10 Daňové povinnosti společnosti za rok 2019 (v Kč)	45
Graf 11 Podíl nákladových skupin na celkových nákladech roku 2019	46
Graf 12 Podíl skupin na celkových výnosech roku 2019	47
Graf 13 Podíl příjmů jednotlivých skupin v celkových výnosech	47
Graf 14 Měsíční tržby dle sezónnosti 01-12/2019	48
Graf 15 Predikce vývoje DPH	55
Graf 16 Daňové povinnosti účetní jednotky a odvodové povinnosti	58
Graf 17 Modelace z reálných dat roku 2019, údaje jsou uvedeny v Kč	60
Graf 18 Porovnání odvodů při reorganizaci zaměstnanců na směnách v kavárně	61

Seznam tabulek

Tabulka 1 Zjednodušené schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob	16
Tabulka 2 Odpisové skupiny	27
Tabulka 3 Koeficienty pro rovnoměrné odpisování	27
Tabulka 4 Koeficienty pro zrychlené odpisování	28
Tabulka 5 Účetního výsledku hospodaření	34
Tabulka 6 Daňový výsledek hospodaření	36
Tabulka 7 Náklady na mzdy HPP a DPP	49
Tabulka 8 Příklady složení zaměstnanců a vliv celkových nákladů	50
Tabulka 9 Modelace srovnání přijetí nového pracovníka (v Kč)	54
Tabulka 10 Výpočet odpisů při koupi nových vozidel	59

Seznam rovnic

Rovnice 1 - Vzorec pro rovnoměrné odpisování	28
Rovnice 2 - Vzorec pro zrychlené odpisování v prvním období	28
Rovnice 3 - Vzorec pro zrychlené odpisování v dalších letech	29

Seznam použitých zkratek

Zkratka	Význam
ČR	Česká republika
DaP	Daňové přiznání
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPP	Dohoda o provedení práce
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
GFŘ	Generální finanční ředitelství
HPP	Hlavní pracovní poměr
OZP	Osoba se zdravotním postižením
RAW	Syrový, syrová strava
SP	Sociální pojištění
tis.	tisíc
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty
ZP	Zdravotní pojištění

8 Přílohy

Všechny obrázky jsou staženy z webových stránek kavárny Café Jednorožec. (Café Jednorožec, 2021)

Domů

O nás

eShop

Kontakt

0

eShop

Podívejte se, co jsme si pro vás připravili
[více >](#)

Naše výdejní okénko
aktuální otevírací doba

PO - PÁ
9:00 - 17:00

SO - NE, státní svátky
10:00 - 17:00

Objednávejte s sebou

Objednat

@Cafejednorozec

Látková taška

120,00 Kč

Batoh

550,00 Kč

Makový termohrnek

320,00 Kč